

DJURSKYDDET

MEDLEMSTIDNING FÖR DJURSKYDDET SVERIGE • NUMMER 1/2012 • ÅRGÅNG 122

VALLNING MED HUND

Trend med mörk
baksida **SID 20**

+

PÅ LOBBYRESA I BRYSSEL

Åsa Hagelstedt besöker
EU-parlamentet **SID 22**

NY LAG FÖR DJUREN

Vad innebär förslaget till ny djurskyddslag? Vad är nytt
och vad tycker experterna? **SID 10**

7
**RÅD FÖR
HUNDENS
HÄLSA**

Djurskydd för de minsta

Djurskyddet Sverige startar
djurklubb för barn. **SIDAN 17**

Djurkrysset

Nytt från och med detta
nummer! **SIDAN 28**

Gästen Eskil Erlandsson

Skriver om att kunna leva som
bonde i Sverige. **SIDAN 33**

Aptus®

RECONVALESCENT

Kompletteringsfoder vid konvalescens

- Koncentrerad näring med högt energiinnehåll.
- Anpassat till hundens och kattens olika behov vid konvalescens.
- Smaklig pasta med hög smältbarhet.

Vi hjälper djuren

■ **Djurskyddet Sverige** är med sina nästan 14 000 medlemmar och 62 anslutna lokalföreningar en av Sveriges största djurskyddsorganisationer. Vi har arbetat i över 100 år för att hjälpa djuren.

■ **Vi arbetar för** att alla djur ska ha det bra. Vi vill att alla djur ska ges möjlighet att utföra sina naturliga beteenden och att djurens livskvalitet ska förbättras. Vi vill att alla människor har ett etiskt och empatiskt förhållningssätt vilket innebär att vi tar ansvar för alla djur och bemöter dem med respekt.

■ **Vi opinionsbildar och** påverkar politiker för att förbättra djurskyddslagstiftningen. Vi finns representerade i olika arbetsgrupper och kommittéer samt är en remissinstans åt departement och myndigheter.

■ **Våra lokala föreningar** arbetar bland annat med att ta hand om djur som har blivit hemlösa och vanvårdade.

■ **Internationellt arbetar vi** genom Nordiska Djurskyddsrådet, Eurogroup for Animals och World society for the Protection of Animals (WSPA)

■ **Vårt arbete finansieras** av medlemsavgifter, arv och gåvor. Organisationen har 90-konto, verksamheten kontrolleras därmed av Svensk Insamlingskontroll. Läs mer på www.djurskyddet.se.

FÖRBUNDSSTYRELSEN

Ordförande Sven Stenson
Vice ordförande Gabrielle Rosendahl
Ledamöter Johan Beck-Friis, Håkan Bredin, Sven-Erik Alhem, Ulrike Segerström, Eva Norberg, Terese Askerstedt, Ingrid Redbo
Ersättare Katarina Lingehag-Ekholm, Anton Dahlén

PLUSGIRO: 90 01 06-6

BANKGIRO: 900-1066

KANSLI

Generalsekreterare Åsa Hagelstedt
Administration Åsa Hedberg & Bella Öberg
Informatör & insamlingsansvarig Sara Frick
Mini-REDE Sarah Vikslund
REDE Helena Risinger & Miranda Hedbring
Ekonomi Christian Maksoud

TIDNINGEN DJURSKYDDET

ANSVARIG UTGIVARE

Elsa Frizell

REDAKTÖR

Elsa Frizell

GRAFISK FORM

Mathias Lövström

LAYOUT

Sara Frick

OMSLAGSFOTO

Istockphoto

ANNONSANSVARIG

Selma Kaljanac
selma.kaljanac@ardeo.se

TRYCK

Sörmlands Grafiska

MATERIAL

Redaktionen ansvarar inte för insänt, icke-beställt material

MANUSSTOPP FÖR NÄSTA NUMMER

7 maj

KONTAKTUPPGIFTER

Djurskyddet Sverige
 Virkesvägen 10
 120 30 Stockholm

Tel: 08-673 35 11
info@djurskyddet.se
redaktionen@djurskyddet.se

WEBB

www.tidningen.djurskyddet.se

INNEHÅLL / 1.2012

TEMA NYA DJURSKYDDSLAGEN

Foto: Istockphoto

10 Ny lag för djuren. Tidningen Djurskyddet har gjort en djupdykning i förslaget till ny djurskyddslag.

Foto: Elsa Frizell

17 Djurskydd för de minsta. Djurskyddet Sverige startar en djurklubb för barn upp till tolv år.

Foto: Elsa Frizell

20 Vallning med hund. Skonsamt sätt att flytta får men trenden har också en mörk baksida.

Foto: Istockphoto

26 Hälsoråd för hund. Sju råd som hjälper dig att hålla koll på din hunds hälsa.

På lobbyresa i Bryssel. Vi följer generalsekreterare Åsa Hagelstedt till EU-parlamentet. **Sid 22**

Nytt i detta nummer! Lös vårt djurkräss och vinn fina priser. **Sid 28**

Gästen. Lanminister Eskil Erlandsson skriver om att kunna leva som bonde i Sverige. **Sid 33**

Elsa Frizell
Redaktör
elsa.frizell@djurskyddet.se

LEDARE

Ny lag höjer ribban

■ **Det var med** ett särskilt pirr jag gick till presskonferensen som presenterade förslag till ny djurskyddslag. Äntligen händer det något i frågor som diskuterats i decennier! Katter ska märkas, djursex förbjudas och kor ska inte behöva vara uppbundna var några av förslagen som presenterades.

Även om man hade kunnat vänta sig mer, till exempel att förbudet mot att kastrera smågrisar skulle införas direkt eller att användningen av spö inom travet skulle förbjudas helt, så föreslås stora förbättringar. Riktningen framåt blir tydlig när man blickar bakåt. Först 1944 fick Sverige sin första djurskyddslag. Den omarbetades 1988 till vår nuvarande lag som innehåller det då helt nya kraven att djur ska hållas på ett sätt som ger dem möjlighet att bete sig naturligt och att de ska skyddas mot onödigt lidande. Det nya lagförslaget tar ett steg till. Istället för att vara inriktad på att skydda mot lidande är målet djurvälstånd och respekt för alla djur. Och den tydliggör att djur ska ha ett egenvärde oavsett vilken nytta det har för människan.

Mahatma Gandhi sa att man kan bedöma ett lands moral efter hur det behandlar sina djur. Om den nya lagen blir verklighet, höjs den moraliska ribban. För djuren innebär det förutom ett bättre skydd, en statusökning. Att de är värda att omfattas av en lagstiftning, att samhället bryr sig. Här tänker jag framförallt på de herrelösa katterna som idag lever i gluggen mellan fyra olika lagar men som med förslaget skulle omfattas av en enda lag och vara tvungna att bli märkta och därmed märkas. ✕

TYCK TILL!

Mejla dina idéer och åsikter till redaktionen@djurskyddet.se. Kommentera våra artiklar på tidningen.djurskyddet.se. Följ oss på www.facebook.com/djurskyddet.

Svensk Travsport jobbar för travhästars välfärd

Med anledningen av artiklarna om travsport i förra numret av Djurskyddet vill Svensk Travsport göra följande kommentarer:

Tvårstävlande är

ifrågasatt: En studie publicerad i Australian Vet. J. No 9 2011 visar dock att startande tvååringar har längre karriär och tjänar mer. Svensk Travsports studier gjorda av bland annat Prof. Thorvaldur Arnason visar motsvarande resultat. Tidig kontrollerad träning stärker vävnader och hållbarhet. Ingen forskning pekar på motsatsen. Trots detta intar vi en restriktiv hållning för tvåårstävlande då stora individuella skillnader i utveckling finns mellan hästar.

Försvinner hästar utomlands: Det har definitivt förekommit men indikationer saknas på att det numera sker. Däremot har hästar senast åren slaktats inom landet utan tidigare ägares vetskap. Svensk Travsport samarbetar med myndigheter i dessa fall.

Munhålan är ett fokusområde för vårt

djurskyddsarbete: Bland annat genomförs en studie i samarbete med SLU. På Travskolan Wången pågår en pilotstudie för att ta fram metodik för att vetenskapligt testa ny och

äldre utrustning ur djurskydds- och säkerhetsperspektiv. Den nu testade utrustningsdetaljen syftar till att minska belastningar i munhålan.

Om drivningar: Spöet, rätt använt är ett kommunikationsmedel mellan kusk och häst och en säkerhetsfråga. Genom långsiktigt, aktivt arbete på system- och individnivå har attityden till drivning förbättrats och antalet bestraffningar minskat kraftigt trots hårdare bedömningsnivå. Arbetet fortsätter.

Exempel på vårt djurskyddsarbete:

- Projektet Travarhälsan skapar ett kvalitets-säkrat djurvälståndsprogram.
- Djurskydd, smittskydd och hållbarhet är röda trådar i nya kursplaner.
- Vi besöker tränare och uppfödare. Vid misstanke om djurskyddsbrott etc. sker anmälan.
- Vi tar 3600 dopningsprover per år.
- Vi har etablerat Travsportens Hästombudsman.
- Vi ser också med tillfredsställelse hur Jordbruksverket i samarbete med oss arbetar aktivt med ban- och tävlingsveterinärfrågor.

Göran Åkerström
Biträdande överveterinär,
Svensk Travsport

Dags att vi konsumenter blir medvetna

Hur ska vi människor kunna göra medvetna val av produkter när vi inte vet vad varje enskild produkt innebär? Jag har, liksom många av er andra där ute, gått förbi kyldisken på Ica och sett den ekologiska mjölken i ena änden och den konventionella i andra änden. Men vad väljer jag? För ett tag sedan skulle jag utan att ha tvekat svarat "den billigaste produkten".

Idag när jag är mer insatt i ämnet och när jag vet vad ekologiskt jordbruk innebär i stort så blir svaret inte lika självklart. Konsumtion av ekologiska produkter medför en rad fördelar för djurens livsvillkor och en av de viktigaste fördelarna är att de naturliga behoven respekteras. För kor innebär detta bland annat krav på att de ska få vistas ute även på vår och höst. När det gäller höns så ska de få vara ute och äta gräs och gå fritt inomhus med max sex andra hönor per kvadratmeter. Grisarnas behov respekteras

genom att de får beta och böka och det finns även vissa specifika regler för slakt.

För mig och många andra låter detta som självklara villkor för alla djur. Då detta tyvärr inte är fallet idag så är det dags att vi konsumenter blir medvetna om det så att vi kan börja påverka djurens livsvillkor genom våra produktval. Om vi väljer ekologiskt istället för konventionellt producerade produkter bidrar vi till en bättre djurhälsa. Ju fler vi blir som handlar ekologiskt desto större blir ekologiska produkter på marknaden och desto fler blir djuren som får leva under hälsosamma villkor. Så, nästa gång ni står i valet och kvalet mellan konventionella och ekologiska produkter vid kyldisken – tänk på vilken makt ni har genom ert produktval och vad ert val kan betyda mycket för djuren där ute!

Emelie Dahlin

SMS:a **GIFTFRI50** till 72980
så skänker du 50 kr. TACK!

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

HJÄLP OSS RÄDDA DJUR FRÅN KEMIKALIETESTER

Stöd kampanjen: **FÖR EN GIFTFRI VARDAG – UTAN DJURTESTER**

Idag testas kemikaliers giftighet på djur. Testerna är ofta plågsamma och dessutom får man inte ens svar som går att lita på. Djurtesterna håller inte – varken etiskt eller vetenskapligt. Det krävs nya högteknologiska testsystem.

Hjälp oss påverka politikerna att ta sitt ansvar. Du kan skicka ett färdigt mejl via vår kampanjsajt giftfrivardag.nu. Och stöd oss gärna med en gåva. Skicka ett sms med texten GIFTFRI50 till 72980 så skänker du 50 kr. Stort tack!

www.giftfrivardag.nu

PG: 90 70 90-5

Tel: 08-749 03 40

 **FORSKA UTAN
DJURFÖRSÖK**

Välkommen på förbundsstämma!

12-13 maj

Djurskyddet Sveriges förbundsstämma 2012 kommer att hållas på **Louis de Geer konsert & konferens i Norrköping** 12-13 maj.

Alla medlemmar är välkomna att delta. Eventuellt boende och måltider står ni för själva.

Kontakta kansliet för mer information och anmälan: **08-673 35 11** eller info@djurskyddet.se. Anmäl dig senast **28 mars**.

En särskild inbjudan har gått ut till våra föreningar.

Nominera till förbundsstyrelsen!

Har du förslag på personer som du tycker borde sitta med i förbundsstyrelsen? Hör av dig till valberedningens sammankallande Mats Lindahl: storskraken@gmail.com.

 djurskyddet
SVERIGE

 DIN
VETERINÄR
smådjurskliniken

- Medicinska utredningar ● Operationsavdelning
- Röntgen ● Ultraljud ● Cardiologi
- Ögonspeglings ● Kattmottagning
- ID-märkning ● Kostrådgivning
- AI-kompetens

Välkommen att ringa

042-20 20 00

www.dinvet.nu

Rättvik fick inte ställa djurskyddskrav

■ Rättviks kommun vill att maten till vård, omsorg och skola ska komma från djur som har haft det bra. Därför har de ställt djurskyddskrav i sin upphandling. Grossisten Servera har svarat med att dra kommunen inför rätta. I förvaltningsrätten vann kommunen men förlorade i våras mot Servera i Kammarrätten.

Enligt lagen om offentlig upphandling ska alla inom EU kunna uppfylla kraven man ställer för att det inte ska vara ett hinder för den fria konkurrensen. Därför kan man till exempel inte säga att det ska vara producerat enligt svensk djurskyddslagstiftning. Däremot kan man kräva att korna ska gå på bete, grisar ska få böka och hönor ska gå fritt. Kammarrätten anser att kommunen får ställare strängare djurskyddskrav än vad EU:s minimikrav är.

Däremot måste kommunen också ha möjlighet att kontrollera att de krav de ställt också blivit uppfyllda och det var på denna punkt som Rättviks kommun förlorade.

Kammarrätten menar att kommunen inte kan göra en effektiv uppföljning och kontroll av att korna verkligen har gått på bete och att grisar har fått böka.

Kommunen har möjlighet att överklaga domen till högsta förvaltningsdomstolen något Sven-Erik Alhem, ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse och rättsexpert hoppas att de gör.

- Vi hoppas att kommunen får prövningstillstånd, eftersom att målet har stor principiell betydelse. Förhoppningsvis blir det en utgång i domstol som är förenligt med djurens intressen, säger han.

Rättviks kommun tänker strida in i det sista. Det uppger Ulf Israelsson som är kanslichef på Rättviks kommun för SVT.

- Vi är väldigt besvikna och är fast beslutna att överklaga domen, säger han. ✕

Djuren kan få eget SOS-nummer

■ **Djuren kan få** ett eget larmnummer. Det diskuterar länsstyrelserna just nu. Särskilt utbildade telefonister ska ta emot samtalen och på detta vis blir det mer tid för djurskyddsinspektörernas kontroller. I Västra Götaland har man redan testat modellen och är mycket nöjda. ✕

Foto: Istockphoto

Räv jagas med bland annat snara, en stressande fångstmetod enligt Djurskyddet Sverige.

Djurskyddet Sverige vill förbjuda jakt med fälla

■ **Djur i fälla** känner stress och ångest.

Det menar Djurskyddet Sverige som vill att Jordbruksverket utreder ett förbud mot denna jakt.

- Inget djur trivs i fälla, dessutom sköts många fallor väldigt dåligt. Det finns polis-anmälningar där privatpersoner hittat djur som självdött i fallor därför att jägaren inte vittjat den, säger Sven Stenson, ordförande i Djurskyddet Sverige.

Idag fångas framförallt iller, mård, mink och räv i fälla, men även fåglar. Om fällan vittjas så ofta lagen kräver sitter djuret, enligt Natur-

vårdsverket, fångat i snitt sex timmar.

- Det är lång tid för ett vilt djur att vara fångat och det skapar stor stress. Studier som Statens Veterinärmedicinska Anstalt gjort visar att nästan hälften av de lodjur som varit fångade i fälla hade i träflis i magen, alltså tecken på att de försökt ta sig ut.

Fälla med lockfågel är ett annat stort djurskyddsproblem.

- Duvan som är den vanligaste lockfågeln tvingas sitta kvar bredvid duvhöken tills fällan vittjas och det ger naturligtvis stor stress och ångest hos djuret, säger Sven Stenson. ✕

Råttor kan vara osjälviska

■ Råttor har förmågan att på ett aktivt och osjälviskt sätt hjälpa andra råttor. Det visar en studie gjord vid universitetet i Chicago, skriver Sveriges Radio.

I studien fick råttor möjligheten att hjälpa sina artfränder ut från en bur genom att öppna dörren. Och det gjorde dem. Råttorna hade, i de första försöken, ingen tillgång till mat, utan öppnade dörren på buren så fort de hade lärt sig detta. När alternativet var att också öppna en bur där det fanns en godbit, öppnade råttorna båda dörrarna i buren och delade sen på chokladen. Det här visar att inte bara människor och andra

primater kan uppvisa osjälviska beteende menar forskarna. Det styrker också teorin om att flera däggdjursarter kan ha den här förmågan. ✕

Foto: Istockphoto

Över en miljon namn mot djurtransporter

■ **Djur ska få** transporteras i max åtta timmar. Det tycker över en miljon EU-medborgare och nu måste kommissionen lyfta frågan.

Miljontals djur transporteras varje år runt på de europeiska vägarna. Enligt EU:s regler får de transporteras i flera dygn så länge djuren får mat, vatten och vila. Men reglerna följs inte, det visar en rapport som tagits fram av EU-kommissionens livsmedels och veterinärmyndighet FVO. Djuren får ingen vila och dåligt med mat och vatten. Dessutom är det för trångt i transporterna.

EU-kommissioner anser att lösningen är bättre övervakning av transporterna. Men det

räcker inte. Det anser flera EU-parlamentariker och djurskyddsorganisationer som vill ha en max åtta timmars gräns vid djurtransporter.

– Djur ses som varor i EU och precis som andra varor styrs de av utbud och efterfrågan. Djuren transporteras dit man får bäst betalt helt enkelt. Vi vill helst att man transporterar kött, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare i Djurskyddet Sverige.

Om EU-medborgare, i ett så kallat medborgarinitiativ, samlar en miljon namn-underskrifter så innebär det att kommissionen måste ta upp och behandla frågan. ✕

Foto: Animals Angels

EU:s regler för djurtransporter följs inte visar en rapport från EU-kommissionen.

Jakt med lös hund riskfyllt

■ Löshundsjakt är ett djurskyddsproblem, både för hundarna och för vilda djur. Inte minst är den ett hot mot landets fåtaliga vargar. Det säger Svenska Rovdjursföreningen och Djurskyddet Sverige som begär att regeringen ska utreda jaktformen. Sverige är ett av få länder som tillåter jakt med lösdrivande hund. Det krävs ingen utbildning av hunden och heller ingen särskild utbildning i hundhållning av den som jagar.

De båda föreningarna vill se en utredning som ger en bild av jaktformens alla konsekvenser. Syftet är att finna säkrare jaktmetoder för jakthundar, tryggare djurhållning och förutsättningar för en vild fauna där djurens naturliga beteenden, även de oönskade, respekteras och inte bestraffas. ✕

Europas kött ska ursprungsmärkas

■ **Kött från gris, får, get och fjäderfä** ska ha ursprungsmärkning. Det beslutet gick igenom då EU:s gemensamma regler för märkning av mat publicerades under hösten. Idag behöver producenten endast redovisa ursprungsland för kött från nöt- och kalv. Men framöver ska alltså konsumenten även få veta varifrån köttet från gris, får, get och fjäderfä kommer ifrån.

– Djurskyddet Sverige har i många år arbetat för att en obligatorisk ursprungsmärkning av allt kött i Europa. Om man vet var djuret är uppfött är det lättare att få kunskap om hur det har haft det under sin livstid, säger Sven Stenson, ordförande i Djurskyddet Sverige.

I förslaget om de gemensamma reglerna för märkning av mat diskuterades även märkning av halal- och koscherkött som kommer från djur slaktats utan bedövning.

EU-parlamentet och EU-rådet valde dock att inte ta med det i förordningen.

– Vi är mycket besvikna att EU inte vågar märka kött som kommer från djur som slaktats utan bedövning, en metod som medför ett stort och helt onödigt lidande för djuren, säger Sven Stenson. ✕

Gotland har nu djurpolis

■ **Under 2011 fick** Gotland, som tredje ort i landet efter Stockholm och Kalmar, en egen djurpolis.

– Det finns mycket djur på Gotland, fler än människor. Det är en hel del problem med hanteringen av djur på gårdarna och anmälningarna om aggressiva hundar har också ökat med femtio procent det senaste året, säger Lisa Ström tillförordnad polisintendent på Gotland.

Genom att samla polisens kompetens och arbeta förebyggande ska kostnaderna sänkas och djuren få det bättre.

– Vi har märkt att när vi är med i ett tidigt skede då länsstyrelsen gör sina kontroller så blir det färre omhändertaganden. Det handlar bland annat om att vi informerar om vad djurägaren kan göra.

Djurskyddet Gotland hedrade i våras Gotlands djurpolis Mikael Åslund genom att utse honom till Årets Djurvän. ✕

”Vi har märkt att när vi är med i ett tidigt skede då länsstyrelsen gör sina kontroller så blir det färre omhändertaganden.”

Lisa Ström, tillförordnad polisintendent på Gotland

Fängelse för döds- misshandel av hund

■ **Den man som** torterade och misshandlade hunden Shiva till döds fick, i Södertörns tingsrätt, fängelse i ett år och tre månader.

Valpen Shiva utsattes under två månader för en långvarig och mycket allvarlig misshandel och tortyr.

– Vi är glada över att domstolen markerat sitt avståndstagande genom att ge mannen ett långt fängelsestraff. Att det inte blir maxstraffet två år beror antagligen på att domstolen ofta reserverar lagens strängaste straff för något som kunnat vara ännu värre, säger Sven-Erik Alhem, ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse och rättsexpert. ✕

Grekland förbjuder djurcirkus

■ **Djur förbjuds på** cirkus i Grekland. Det rikstäckande förbudet kommer efter att flera kommuner i landet redan infört lokala inskränkningar.

– Vi är glada över Greklands beslut. Djur är inte underhållning, de hör inte hemma på cirkus, säger Sven Stensson, ordförande i Djurskyddet Sverige. ✕

Kändisar stödjer Djurskyddet Sverige

■ Fem svenska kändisar vars hjärtan klappar för djur har valt att stödja Djurskyddet Sverige genom att bli medlemmar. I korta filmklipp berättar de varför de tycker att djurskydd är viktigt. Artisterna Sarah Varga, Lili och Susie, rättsexperten Sven-Erik Alhem, buktalarparet Zillah och Totte samt Daniel Eriksson från SVT Plays dokumentärserie "Danne och Bleckan" har spelat in filmklipp. Se klippen på www.djurskyddet.se. ✕

Foto: Jonas Forsberg

Foto: Elsa Frizell

– Detta är en viktig fråga för konsumenterna, sa Sven Stenson, ordförande i Djurskyddet Sverige.

Över 11 000 vill ha märkt kött

■ **Märk kött som** kommer från djur som slaktats utan bedövning. Det tycker över elvatusen konsumenter som skrivit på Djurskyddet Sveriges namninsamling som i februari lämnades över till landsbygdsminister Eskil Erlandsson.

Ett djur som slaktas utan bedövning lider svårt. Från det att halspulsåder skärs av tar det flera minuter innan djuret förlorar medvetandet och det upplever då kraftig smärta, tilltagande syrebrist, extrem stress och ångest. Ändå slaktas allt fler djur inom EU utan bedövning. Orsaken uppges vara efterfrågan från religiösa grupper, men slakten är mycket större än efterfrågan hos religiöst motiverade konsumenter och det har visat sig att slakterier struntar i bedövningen som ett extra slaktmoment för att tjäna pengar. Djurskyddet Sverige vill sätta stopp för detta och kräver att allt kött ska märkas så att konsumenten kan välja bort kött från obedövade djur.

Eskil Erlandsson välkomnar namninsamlingen men att märka allt kött är han dock skeptisk till. Det fodras för mycket av konsumenten om det blir för många olika sorters märkningar, menar han.

– Dessutom blir det en svår kontrollfråga. Om man ska införa märkning ska det vara på just det köttet som är slaktat utan bedövning, säger han.

EU öppnar i sin djurvälfsstrategi för

"Det fodras för mycket av konsumenten om det blir för många olika sorters märkningar."

Eskil Erlandsson,
landsbygdsminister

en märkning som visar hur djuret är slaktat och EU-kommissionen arbetar nu med ett märkningsdirektiv, alltså regler för vad det är som våra livsmedel ska vara märkta med. Spanien har lyft frågan om märkning av kött från obedövade djur. Att få till ett förbud i hela EU tror Eskil Erlandsson blir mycket svårt.

– Då måste alla tjugosju medlemsländer komma överens och detta är en mycket känslig fråga i många länder, till exempel Tyskland, säger han. ✕

Påskkort som gynnar djuren!

Skicka en påskhälsning till någon du tycker om samtidigt som du stödjer Djurskyddet Sveriges arbete för djuren. Köp våra fina påskkort med illustrationer av konstnären Margareta Nordqvist.

Påskkortet säljs i 10-pack med 5 exemplar av varje bild. På baksidan finns plats för att skriva en hälsning samt information om att du stödjer Djurskyddet Sverige.

Pris: 150 kr/paket
(122 kr går till Djurskyddet Sverige)

Gör så här för att beställa påskkortet:

Via hemsidan senast 21 mars

Gör din beställning på www.djurskyddet.se. Där kan du välja att betala med kort. Vi behöver din beställning senast 21 mars för att du ska hinna få påskkortet senast 30 mars.

Via plusgiro senast 19 mars

Sätt in summan för påskkortens kostnad på **pg 90 01 06-6**. Skriv PÅSK och antal paket i meddelanderutan. Exempel: PÅSK 2. Du behöver sätta in pengarna senast 19 mars för att du ska hinna få påskkortet senast 30 mars.

Det går också bra att beställa via telefon: **08-673 35 11**

TEMA NYA DJURSKYDDSLAGEN

NY LAG FÖR DJUREN

Tidningen Djurskyddet gör en **djupdykning i förslaget till ny djurskyddslag**. Vad är nytt, vad innebär det och vad tycker experterna?

Djur ska ha egenvärde

Den nya lagen ska inriktas på djurens välfärd istället för som i dag på att djur inte ska lida. Det skriver utredaren som vill **förtydliga att djur ska ha ett egenvärde oavsett vilken nytta de har för människan.**

Astrid Lindgren fick den djurskyddslag vi har idag i födelsedagspresent från dåvarande statsminister Ingvar Carlsson. Hon var del i den intensiva etiska debatt som ledde fram till att det blev en ny djurskyddslag 1988. Och mycket hade hänt från 1944 års djurskyddslag. Efter andra världskriget förändrades jordbrukspolitiken, målet var att effektivisera. Jordbruksföretagen blev färre och större och mer specialiserade. Företagen ville ha så många djur som möjligt på så liten yta, och med så liten arbetsinsats som möjligt. Detta väckte kritik. Det startades en samhällsdebatt om djurfabriker där man kritiserade att detta sätt att föda upp djur bara tog hänsyn till teknik och ekonomi och inte till djurens naturliga beteende. Djurskyddslagen 1988 innebar en förändring. Den gjorde klart att djur inom produktion av livsmedel, ull, skinn och päls ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att det främjar deras hälsa och ger dem möjlighet att bete sig naturligt.

Utvecklingen har gått framåt, ny forskning kommit, och regeringen gav 2009 landshövding Eva Eriksson i uppdrag att titta på

hur djurskyddslagen kan moderniseras och förenklas och vilka lösningar som kan finnas på de djurskyddsproblem vi har idag. Under två år har utredningen pågått och Djurskyddet Sverige har varit med i det arbetet genom Johan Beck-Friis som sitter i förbundets styrelse.

Den nya djurskyddslagen presenterades i

höstas. I den förtydligar Eva Eriksson att när människan håller djur så medföljer en moralisk skyldighet att ta hänsyn till djurens behov och välfärd. Lagen ska inriktas på djurvälfärd och respekt för djur, istället för som i dagens lag vara inriktad på att djur inte ska lida. Begreppet djurvälfärd innehåller, menar hon, alla de aspekter som påverkar djurets välbefinnande, till exempel hälsa, beteendebehov och känslor. Med lidande kommer det i den nya lagen menas både fysiskt och psykiskt lidande till exempel

ångest, rädsla och stress. Det ska vara tydligt att djur har ett egenvärde oavsett vilken nytta som de har för människan.

"När människan håller djur så medföljer en moralisk skyldighet att ta hänsyn till djurens behov och välfärd."

Eva Eriksson

Den nya djurskyddslagen ska vara

mindre detaljerad och bestämmelser ska istället flyttas till Jordbruksverkets föreskrifter. På det sättet kan den lättare uppdateras när det kommer ny forskning och nya erfarenheter. Lagen ska också vara mer

flexibel och mer målstyrd. Med det menas till exempel att det viktigaste inte är hur många centimeter en hästbox är utan om målet, att hästen kan röra sig, uppfylls.

Eva Eriksson vill i nya lagen tydliggöra att det är djurägaren som har ansvaret för djuret. Man ska vara minst sexton år för att få köpa djur och det ska också införas krav på utbildning för personer som har djur yrkesmässigt. ✕

Katter ska märkas, brottens skärpas och djursex förbjudas. Här får du en **sammanfattning av de viktigaste förslagen och vad Djurskyddet Sverige tycker** om dem.

Krafttag för herrelösa katter

Älskade katter märker man. Så hette den kampanj som Djurskyddet Sverige drev 2007 och som samlade över hundratusen namnunderskrifter till stöd för en lag om märkning och registrering av katt. Med en sådan lag kan en bortsprungen katt lättare återföras till sin ägare och ägare som överger sin katt kan rättsligt ställas till svars. Djurskyddet Sverige har drivit frågan i decennier för att få till en förändring för alla de förvildade och övergivna katter som ofta går en

plågsam död tillmötes på grund av svält, obehandlade parasitangrepp, infektioner och skador. Djurskyddet Sveriges lokala föreningar arbetar hårt för att hjälpa och hitta hem till dessa katter. Men för att åstadkomma en förändring på sikt måste lagen ändras.

Eva Eriksson föreslår nu, inte bara att det ska bli obligatoriskt att märka och registrera katter men också att det ska införas ett tydligt förbud mot att överge djur. Och övergivna och förvildade djur ska omfattas av djurskyddslagen. De katter som går fritt ute måste dessutom kastreras.

– Herrelösa katter är ett stort djurskyddsproblem och de kostar samhället mycket pengar. Med en märkning kan länsstyrelse och polis skilja herrelösa katter från de med ägare och göra hanteringen mycket mer effektiv, säger Eva Eriksson.

Idag styrs herrelösa katters liv av fyra olika lagar, djurskyddslag, hittegodslag, tillsynslag och miljöbalken. På grund av detta blir både länsstyrelse, polis och kommun ansvariga för hanteringen av djuren. Eva Eriksson vill i nya lagen tydliggöra så att katterna endast hamnar under djurskyddslagen. På så vis blir länsstyrelsen alltid ansvarig för hanteringen, polis ska dock ändå ha möjlighet att fatta beslut om omhändertagande av ett övergivet djur.

Terese Askerstedt har länge varit engagerad i Djurskyddet Strängnäs djurhem, nu är hon även ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse. Hon tycker förslaget är på tiden och tycker det är konstigt att det dröjt så länge.

– Det är mängder med katter som

behöver hjälp. Djurhemmen måste säga nej till att ta emot djur i nöd eftersom man inte har plats åt alla. Det är den bistra sanningen, säger hon.

Hon berättar att katter som kommer in till djurhemmet ofta är i bedrövligt skick.

– Vi har katter som är misshandlade, påkörda, skjutna med hagel. En katt som kom till oss hade gått runt med ett brutet ben som läkt ihop fel. De flesta av katterna har parasiter som gör att de inte kan ta åt sig näring och skabb som kliar fruktansvärt.

Om lagen går igenom tror Terese att det kommer bli stor skillnad för katterna på sikt.

– Märkningen är kanon. Det är många djurhem som råkar ut för att det dum-pas katter på trappen. Om de måste vara märkta är det inte lika lätt att göra sig av med dem. Med en ny lag tror jag antalet hemlösa katter, på några års sikt kommer att sjunka markant. Lagförslaget sänder mycket bra signaler vad man faktiskt vill med djuren, det tror jag är det allra viktigaste.

Åsa Hagelstedt generalsekreterare på Djurskyddet Sverige är mycket nöjd med lagförslaget.

– Jag vågar säga att det här inte hade gått igenom utan Djurskyddet Sveriges idoga arbete för katter med bland annat kattkampanjer. Vår styrelseledamot Johan Beck-Friis har också gjort ett fantastiskt arbete i gruppen som arbetat med att ta fram lagförslaget. Det här visar att vårt djurskyddsarbete ger resultat. Men lagen är inte antagen och nu ska vi i mål, säger Åsa Hagelstedt, generalsekreterare i Djurskyddet Sverige. ✕

Djursex ska förbjudas

Idag är den sexuella handlingen med djur inte förbjudet i sig, den blir förbjuden om den innebär lidande för djuret, något som kan vara mycket svårt att bevisa.

– Det är jätteviktigt att förbjuda detta. Det har varit enorma svårigheter att bevisa att djuret har lidit av övergreppet. Nu blir det väldigt lätt om förslaget går igenom, säger Sven-Erik Alhem, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och rättsexpert.

Handlingar som görs på grund av veterinärmedicinska skäl eller i samband med avel ska inte förbjudas.

Spödrivning förbjuds på häst

Användning av spö för att driva på hästen ska förbjudas. Däremot får man använda spöet för att korrigera hästen för att undvika olyckor. Vid tävlingar ska spöet ha en synlig färg så att domare lätt kan upptäcka ifall spöet används för att driva på hästen.

– Det är synd att det inte blev ett totalförbud mot ridspön vid träning och tävling i trav och galopp, vilket var något jag drev i utredningen. Gränsen mellan drivning och korrigering är hårfin, och den kommer att bli svår att kontrollera säger Johan Beck-Friis, ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse och som medverkade i utredningen.

Förbud mot griskastrering utan bedövning dröjer

Att kastrera grisar utan bedövning genom att skära bort testiklarna ska bli förbjudet. Men först tre år efter att nya lagen träder i kraft föreslår utredaren. Idag kastreras så gott som alla smågrisar i Sverige på detta sätt. Anledningen är att visst griskött luktar illa från könsmogna galtar, så kallad galtluk. Det finns alternativ, det ena är att bedöva före kastreringen, det andra att ge grisen ett vaccin som gör att den inte blir könsmogen och ett tredje alternativ är att föda upp grisarna utan kastrering. Våren 2011 röstade riksdagen igenom att regeringen ska förbjuda kastrering av smågrisar utan bedövning så snart det finns alternativa metoder.

EU har antagit en skriftlig förklaring om alternativ till kirurgisk kastrering av smågrisar. Förklaringen är en uppmaning till alla i branschen att ansluta sig till detta initiativ. Den är frivillig och ska gälla från 2012. Den innebär att kastreringen endast ska ske med bedövning vid själva ingreppet eller med smärtlindring efteråt och från 2018 ska kirurgisk kastrering upphöra.

– Att förbjuda obedövad kastrering är en blygsam förändring som borde kunna genomföras direkt när lagen träder ikraft. Någon övergångsperiod på tre år behövs inte, grisuppfödarna har redan nu börjat ge smärtlindring åt smågrisarna. Men smärtlindringen är inte tillräcklig för att förhindra djurlidande vid kastreringen, det bästa vore att kräva vaccination mot galtluk som enda godkända kastrationsmetod, säger Katarina Lingshag-Ekholm som är styrelseledamot i Djurskyddet Sverige.

Definition av djurförsök ändras

Vad som räknas som djurförsök ska ändras och bli mer lik den definition som finns i övriga EU. Idag är det syftet med användning av djuret som avgör om det ska räknas som djurförsök eller inte.

Utredaren föreslår att det endast ska vara de försök som ger djuret smärta, lidande och ångest som ska räknas som djurförsök. Annars ska djuren skyddas av den vanliga djurskyddslagen. Djuret ska få smärta, lidande och ångest i lika stor utsträckning, eller större, som ett nålstick. Utredaren föreslår också att en central överprövningsnämnd införs. Dit ska man kunna vända säga för att pröva de regionala etiska nämndernas beslut. Ingrid Redbo, styrelseledamot Djurskyddet Sverige och etolog tycker att förslagen genomgående är vettiga.

– Utredarens resonemang att djur som inte riskerar att utsättas för lidande inte är att betrakta som försöksdjur eftersom de omfattas av den vanliga djurskyddslagstiftningen är relevant. Exempel kan vara beteendestudier och enkla utfodringsförsök. Det är redan idag ett brott att inte förse djur man ansvarar för med tillräckligt med rätt foder och vatten, etc. Det är bra om de etiska nämnderna kan avlastas från ärenden där djur inte riskerar att fara illa, så att de istället kan lägga mer resurser på etiska resonemang vilket är en bristvara, säger hon. Förslaget om en central överprövningsnämnd tas också upp och dammas av vilket är positivt. Detta förslag har ju utretts separat för flera år sedan men lades sedan i malpåse av någon anledning.

Avel som ger lidande förbjuds

Djur ska kunna föda fram sin avkomma på ett naturligt sätt, kunna andas normalt, röra sig obehindrat och kunna använda alla sina sinnen. Därför föreslår utredaren att avel som medför lidande förbjuds.

– Dessa krav kan tyckas självklara, men idag är det inte så för flera hundraser. Det är mycket värdefullt att förbudet mot avel som medför lidande preciseras på det här sättet, säger Johan Beck-Friis, ledamot i Djurskyddet Sveriges styrelse och som medverkade i utredningen.

Elefanter och sjölejon förbjuds på cirkus

Sjölejon och elefanter kan inte utföra sina naturliga beteenden på grund av de begränsade ytorna som djuren hålls på. Därför ska de förbjudas på cirkus föreslår utredaren.

– En mycket välkommen förbättring. Inga djur hör hemma i cirkusmiljö. Sjölejon och elefanter ställer dessutom extra stora krav på grund av de annorlunda miljöer de hör hemma i, säger Anton Dahlén ersättare i förbundsstyrelsen

En ko som får röra sig fritt får bättre hälsa och möjlighet till sociala kontakter.

Kossor ska inte behöva vara uppbundna

Det är idag förbjudet att bygga nya ladugårdar där kor står uppbundna. Ska man bygga nytt måste man ha lösgående system. Cirka hälften av alla kor i Sverige står ändå uppbundna idag. Kons enda möjlighet att röra sig är att lägga sig ned och ställa sig upp igen. De kan inte vända sig om eller klia sig på bakkroppen. Motion och möjlighet till sociala kontakter blir det bara under sommaren då korna får gå på bete.

I det nya lagen föreslår utredaren att det bli förbjudet att ha djur uppbundna. Det gäller även hästar i spiltor. Jordbruksverket får i uppdrag att föreslå en tidpunkt då de uppbundna systemen ska ha fasats ut.

– Äntligen! Ett stort kliv framåt när det gäller att ge djuren möjlighet att bete sig naturligt. För mjölkorna som hålls inomhus så många månader om året borde det här varit självklart för länge sedan, säger Ulrike Segeström, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och djurskyddshandläggare på länsstyrelsen.

Grythundsjakt ska förbjudas

Grävlingar hålls idag i hägn för att användas vid träning och testning av grytjaktshundar. Träningen har i många år varit ifrågasatt från bland annat Djurskyddet Sverige eftersom grävlingarna blir mycket stressade. Det visar bland annat en studie Statens veterinärmedicinska anstalt gjort. Utredaren föreslår att det nu blir helt förbjudet att använda grävling för att träna grythundar.

– Grythundsjakt är en förlegad jaktform som inte behövs. När man släpper ner en hund i ett gryt så vet hundföraren inte vad som finns i grytet. Ofta blir både hunden och bytesdjuret skadat. Man skulle kunna jämföra jaktformen med att ha en grävling i en bur och sedan släppa in en hund som får trötta ut och bita ihjäl den efter en halvtimmes kamp. Skulle detta ske ovan jord skulle det omedelbart kallas djurplågeri och förbjudas.

– Om man med skyddsjakt måste få bort grävling för att den sprider smitta eller ställer till oreda så kan man använda en fälla, säger Sven Stenson, ordförande i Djurskyddet Sverige.

Tuffare straff för brott mot djur

Utredaren föreslår att brott mot djurskyddslagen ska införas. Maxstraff ska vara fyra år i fängelse. Ett grovt brott kan vara att någon medvetet åsidosatt sina skyldigheter som djurhållare och att djuret därför lidit svårt. Det kan till exempel vara när människor gör det för ekonomisk vinning.

– Detta innebär en straffskärpning och det är positivt. Med dagens lagstiftning kan man få två års fängelse för grovt brott mot djurskyddslagen. Att straffvärdet blir högre kommer göra att dessa ärenden också prioriteras högre, säger Sven-Erik Alhem, styrelseledamot i Djurskyddet Sverige och rättsexpert.

SÅ TYCKER DJURSKYDDET SVERIGE OCH ANDRA ORGANISATIONER OM NYA DJURSKYDDSLAGEN →

Foto: Istockphoto

Förändringar för djuren dröjer

Innan den nya djurskyddslagen kan ge förändringar för djuren återstår flera steg. Tidningen Djurskyddet frågade Lisen Sjöling som jobbar med utredningens förslag på landsbygdsdepartementet vad som händer nu.

- Departementet ska nu besluta ifall utredningens förslag ska ut på remiss, vilket det med största sannolikhet ska. Då tittar man på vilka som kan vara berörda av besluten och de får tycka till. I detta fall gäller det över hundra instanser som ska få ge sina synpunkter. Det finns ett stort intresse för det här och det är många som har hört av sig till oss som vill vara med och påverka, säger hon.

När remissvaren kommer tillbaka, läser, sammanfattar och överväger regeringen hur man ska gå vidare. Eventuellt sker omarbetningar av förslagen beroende på vilka synpunkter som kommit in.

- Nästa steg i processen är att ett lagförslag lämnas på så kallad lagrådsremiss. Då kontrollerar lagrådet att förslaget inte kolliderar med till exempel grundlagen. Efter det skrivs en propositionstext, säger Lisen Sjöling.

Vid regeringssammanträdet fattar regeringen beslut om propositionen och lämnar den till Riksdagen. Riksdagens utskott förbereder förslaget som riksdagen sedan röstar om. Riksdagen beslutar också när lagen ska börja gälla.

Hur lång tid kommer detta ta?

- Det är jättesvårt att säga. En mindre utredning brukar ta i alla fall två år innan det finns ett färdigt förslag. Detta är ett mycket stort förslag och det tog två år att bara göra utredningen. Nu ska man gå igenom allt igen. ✕

Så tycker vi om förslaget

SVEN STENSON

Ordförande i Djurskyddet Sverige

- Jag tycker detta är ett stort steg framåt. Att utredningen mottogs så pass väl av bland annat näringen är positivt och ger hopp om att vi kommer kunna ha en modernare lagstiftning om bara några år.

Vi kommer nu att arbeta på många plan för att lagförslaget går igenom.

KARIN GABRIELSON MORTON

Sakkunnig på Forska Utan Djurförsök

- Utredningen har inte haft i uppdrag att se över regelverket för djurförsök. Ändå föreslår de en EU-anpassning av definitionen av djurförsök.

Det innebär till exempel att avlivning av djur för att använda celler, vävnader och organ i forskning, cirka 150 000 djur per år, inte längre klassas som djurförsök. Dessa djur skulle inte längre omfattas av lagens krav på att djurförsök ska ersättas när det finns alternativ. Användningen skulle inte heller kräva godkännande från etiska nämnder. En uppenbar försämring ur djurskyddssynpunkt!

HELENA JONSSON

Ordförande för Lantbrukarnas Riksförbund, LRF

- Det är positivt att utredaren har föreslagit en mindre detaljerad lag men det räcker inte. Vår övertygelse är att djurskyddet skulle vinna på en mer flexibel och målstyrd lagstiftning, det vill säga

att djurägaren tillåts nå målen i lagstiftningen på det sätt som passar gårdens förutsättningar bäst. Att ge djurägaren utrymme för att ta eget ansvar och hitta individuella lösningar stimulerar till förbättringar samtidigt som fokus ökar på hur djuren verkligen har det. Vi anser inte att det största ansvaret för djurhållningen ska, som i förslaget, ligga på samhället genom omfattande regelverk, anmälningsskyldighet och tuffare straff, snarare bör det ligga på djurägarna, säger Helena Jonsson.

BJÖRN DAHLÉN

Djurskyddschef på Jordbruksverket

Expert i utredningen

- Förslaget innebär en tydligare uppdelning än idag av rollerna för lag, förordning och Jordbruksverkets föreskrifter. Lagen anger inriktning och har övergripande regler. Förordningen

ger föreskriftsrätt till Jordbruksverket i olika frågor och detaljerna finns i verkets föreskrifter på ett mycket mer renodlat sätt än idag. Ett av syftena med detta är att enklare och snabbare kunna göra förändringar beroende på nya forskningsrön etc. Det finns givetvis fördelar med det. För Jordbruksverket kommer det innebära mycket arbete att omarbota samtliga djurskyddsförfattningar och ta fram några nya.

JOHAN BECK-FRIIS

Ledamot Djurskyddet Sveriges styrelse

Expert i utredningen

- Jag tycker att utredningen i sin helhet är mycket bra. Lite besviken är jag på att utredaren strök stycket om att "Respekt och ansvar för djurets liv och välfärd bör inpräntas i nyblivna djurägare

mer större effektivitet. Utredaren bedömer här att informationskampanjer från myndigheterna skulle kunna ge resultat och bör bland annat vända sig till barn och ungdomar." Det hade varit en direkt uppmaning att staten borde ta ansvar för den typ av utbildning som REDE ger idag. Detta bör Djurskyddet Sverige framföra i vårt remissvar.

ULF UDDMAN

Svenska Kennelklubben, SKK.

Expert i utredningen

- Det arbete som idag sker inom SKK för att se till att så många hundar som möjligt är friska och sunda har fått ett positivt omnämnande i utredningen. Eva Eriksson ser dock att mer kan göras. SKKs

remissvar kommer troligtvis beröra frågor vad som är lämpligt att lagstifta om och vad som passar bättre med frivilliga föreningsinsatser.

NYTT VÄRDEGRUNDSMATERIAL TILL FÖRSKOLA

Från och med i april kommer Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial REDE finnas även för förskolan.

– **Förskolan har i många år efterfrågat REDE-materialet.** Det känns jättebra att äntligen kunna erbjuda det, säger projektledare Sarah Vikslund.

REDE står för Respekt, Empati, Djur och Etik och materialet har hittills funnits för barn mellan nio och tolv år. Då efterfrågan från förskolor varit stort finns nu materialet även till de mindre barnen. Projektet som är finansierat av Allmänna arvsfonden leds av Sarah Vikslund och hon berättar att många lärare velat beställa materialet redan innan det är tryckt.

– Intresset har varit överraskande stort. Vi har fått jättemycket mejl och telefonsamtal från lärare i hela landet som har gjort intresseanmälningar. Ofta är det någon förälder som tipsat förskolan om materialet, berättar Sarah Vikslund.

Syftet med materialet är att ge ökad respekt, förståelse och empati för allt levande, både djur, natur och människor. Materialet som är framtaget av Kerstin Malm och Dag Einarsson har tio fristående övningar uppbyggda efter olika lärtilar.

Varje övning har en introduktion och sedan en aktivitet, till exempel, läsa, rita eller spela teater.

– Det som knyter ihop övningarna är att alla avslutas med en diskussion där barnen får utvärdera sina tankar och sättet de valde att handla på i övningen. Det är framförallt under det reflekterande samtalet som empatiutvecklingen sker, säger Sarah Vikslund.

Det som skiljer materialet från REDE-materialet för de äldre barnen är att övningarna är enklare och ännu mer lekbaserade.

– Det ska vara roligt och lätt för barnen att göra övningarna, samtidigt som de ska väcka till eftertanke, säger Sarah Vikslund.

Materialet finns att ladda ned gratis på hemsidan www.rede.se. Förskolor kan beställa kostnadsfria studiedagar för en introduktion till materialet. ✕

Text Elsa Frizell

Nystartad djurklubb för barn

Djurskyddet Sverige startar från och med i år en djurskyddsklubb för barn.

– Många barn är väldigt intresserade av djurskyddsfrågor, därför startar vi en klubb bara för dem, säger projektledare Sarah Vikslund.

Klubben vänder sig till barn mellan ett och tolv år och är helt kostnadsfri. Som medlem får barnen ett diplom och ett magasin om djur fyra gånger per år. Till magasinet kan man skicka in djurfoton, insändare eller teckningar. Det kommer även finnas aktiviteter och pyssel på hemsidan.

– Drygt tvåhundra barn har redan blivit medlemmar, jätteroligt med så stort intresse, det känns hoppfullt för framtiden, säger Sarah Vikslund.

Klubben heter REDE-klubben och är en del i Djurskyddet Sveriges värdegrundsmaterial REDE som står för Respekt, Empati, Djur och Etik. ✕

Text Elsa Frizell

Marianne Nääs tar hjälp av vallstaven för att signalera stanna till sin hund Crozza. Ewa Myrbrink hjälper till.

VALLHUNDSTRÄNING I ROSLAGEN

Border collien Ella ligger platt på marken. **Fåren står i en klunga och tittar idisslande förstrött på henne.** Solen orkar precis ovanför grantopparna och det frasar från våra steg i det annars tyst frusna landskapet.

Walk on Ella, säger Ewa Myrbrink lågt. Nästan ljudlöst förflyttar sig Ella och lägger sig ned på kommando "lay down". Öronen pekar uppmärksam upptåt och blicken är koncentrerad. Fåren börjar sakta gå mot hagens öppning. Ella smyger från sida till sida och vallar dem i rätt riktning.

– Jag har två border collies, Ella får engelska kommandon så hon ska veta att jag pratar med just henne. Fast jag behöver egentligen inte styra henne, hon vet vad hon ska göra ändå, säger Ewa.

Fåren travar i klunga bortåt vägen. Det är halt och Ewa vill att de ska gå lugnt och

hitta sin egen väg så att ingen skadar sig.

– Man säger att får är dumma. Det är de inte, de läser hunden som en öppen bok, säger hon.

Jag är på Ewa Myrbrinks gård Mårtensby gård som ligger längst ut på en slingrig väg i Roslagen. Ewa föder upp kelpie som är en australiensisk vallhundsras och hon har femtiofem får och ett tiotal hundar. Hon håller också kurser i fårvallning med hund.

– Vallning går ut på att ta fåren från punkt A till punkt B. En förutsättning är att fåren man vallar är vana. Mina får är tränade för vallning. Men kommer det in

en hund som inte kan valla då blir fåren rädda. Fåren får aldrig betraktas som hundleksaker. Jag är väldigt förtjust i mina får. Ingen får göra dem illa och det är det ingen som gör heller, säger hon.

Det är stilla, en fågel ropar långt borta, vi kommer till hagen där dagens vallhundsträning ska vara. Ella visar in fåren medan Ewa ger sina tysta kommandon.

– Hundar hör sju gånger bättre än oss människor. Det finns ingen mening med att gapa och skrika. Vallhundar är oerhört lyhörda, de har mycket stark genetisk drift att valla, säger hon.

Border collien Ella väntar på nytt kommando

– Fåren läser hunden som en öppen bok, säger Ewa Myrbrink.

Därför förklarar Ewa är det mycket viktigt att hunden lär sig stanna när hon ber den. När det kommer en otränad hund börjar hon alltid med att träna den att ligga still utanför hagen.

– Sedan börjar man med en lina inne i hagen. Om den betar sig bra, då kan man släppa den. Människan måste visa att den bestämmer, jag och hunden är ett team och där bestämmer jag. Många säger att fåravallning är det roligaste de gjort men också det svåraste, säger hon.

Ewa ser ett ökande intresse för vallning i Sverige. Hon tror också att det finns ett större intresse att skaffa får.

– Jag tror medelbesättningen på får idag är tio stycken. Det är en allmän trend att använda hunden till det den är gjord för, att testa vad hundarna har i sig, säger hon.

Klockan är tio och elva hundar med deras hussar och mattar anländer. Nejden väcks till liv. Hundarna gnisslar, skäller, flåsar och piper. De är ivriga. Ewa går igenom vad alla olika ekipage ska träna på under dagen, det är olika uppgifter efter vilken nivå man har. Några ska träna själva på fåren i den ena hagen. I den andra är Ewa med och visar.

Inger Söderbom är här med Kanel, en australien shepherd på fyra år. Hon har tränat en gång i veckan under ett halvår. Kanel ligger ned, gnäller och tittar på fåren som trycker mot Ewa.

– Ta två snabba steg mot henne till höger. Knacka lite med pinnen så att hon förstår att det är du som bestämmer, instruerar Ewa.

Kanel rusar åt sidan och skäller men lägger sig ned när Inger säger ligg. Fåren trampar runt på platsen.

– Gå fram och klappa, säg att hon är juste men överdriv inte, säger Ewa.

Inger visar igen. Kanel trummar förbi som en pil, skäller och springer rakt mot fåren, väjer inte riktigt i tid och springer på ett får och mig.

– Nu slutar du med de här dumheterna, ryter Ewa.

Det krävs extremt mycket koncentration av hundarna, berättar Ewa. I början klarar de bara några minuter medan Ella som är erfaren kan valla en hel dag.

Susanne Johnsson är här med sin australien shepherd peace två år. Hon skaffade tio egna får för att kunna valla oftare.

– Jag vill komma hit och få proffshjälp hur man vallar, säger hon.

Marianne Nääs har också skaffat tio egna får för att valla på.

– Jag har hållit på med agility innan men vallning är en jädra utmaning om man vill jobba med sin hund, säger hon.

Hennes hund Crozza springer i ett högervarv. När Marianne ropar ”där” viker hunden av rakt upp mot fåren och lägger sig. Fåren avvaktar i klunga. Marianne går

fram och klappar.

Ina Michael har inga får än men vill skaffa och kommer hit för att lära sig valla med sina två bearded collie.

– Man har aldrig nöjdare hundar än när de får valla. Men det är viktigt att det går lugnt och fint till. Fåren har ju inte bett om att få bli vallade, säger hon.

Ina går in i hagen tillsammans med Ewa och en av sina hundar. Hunden skuttar runt fåren. Fåren rör sig lite åt ena hållet, sedan åt andra. Ewa hjälper. Hon knackar med vallstaven i marken framför hunden och ger instruktion. Det är svårt att valla förstår jag. Höga skall och rop ekar från andra hagen. ”Vad är det där för dumheter?” ”Ligg!” ”Men sluta nu då!”

Man kan köpa klippkort hos Ewa för hundratjugo kronor per gång. Hon har träning på helgen men också vardagskvällar.

– Vi tränar tills vi är klara. Om fåren inte rör sig så mycket blir de inte så trötta, jag kan byta ut dem också eftersom jag har så många får, säger Ewa.

Klockan är ett och träningen har varit igång i tre timmar. Ytterligare en matte och hund anländer. Jag ska åka hem men för fåren är dagen inte slut. ✕

Text och foto Elsa Frizell

VALLNINGENS MÖRKA BAKSIDA →

VALLNINGENS MÖRKA BAKSIDA

Att valla med hund är ett bra och skonsamt sätt att flytta får. Om hundarna är tränade och fåren vana. Men vallning har också en **mörk baksida, där fåren stressas och hundarna blir slagna.**

Om man har får som är vana vid vallning och som förstår vad hunden vill och om hunden har en bra attityd, då är vallning med hund en mycket bra metod, tycker Peter Nilsson som är vallhundsinstruktör med egna får. Det stressar fåren betydligt mindre jämfört med konventionella metoder som drev och fyrhjulning, säger han.

– Fåren läser av vad hunden vill och går inte upp i stress. När hunden stannar, stannar fåren. Min gamla erfarna hund kan ensam valla femhundra tackor med lamm. Han känner av om fåren är stressade och stannar längre ifrån och tar de väldigt försiktigt, säger Peter Nilsson.

Dessutom kan en vallhund spara tid motsvarande sjuttiotusen kronor för en bonde. Det hävdar Svenska vallhundsklubben som leder ett projekt som har som mål att utbilda arbetshundar till lantbrukare. Projektet pågår under 2012 och har fått pengar från länsstyrelsen. Åsa Ramberg är en av instruktörerna och hon berättar att det finns olika teorier vad gäller träning av vallhundar.

– Vissa släpper in hundarna till fåren och

ser vad som händer, hur hundarna reagerar. Andra tränar grunder med hunden innan de får komma in till fåren. Så jobbar vi. Är det ägare som inte har kontroll på sin hund får de inte gå in i hagen, säger hon.

Hon säger att det var värre träningsmetoder förr, att det har blivit bättre.

Ändå förekommer det att hundar blir slagna under träning och får ses som hundleksaker som bits av oerfarna hundar. Det berättar två kvinnor för Tidningen Djurskyddet. De har själva gått hundvallningskurser och vill båda vara anonyma, vi kan kalla dem Sofia och Lena och de tillhör en grupp som brukar kallas hobbyvallare som inte har egna djur.

– Två gånger har får brutit benen när de springer i vild panik och många gånger har fåren blivit rejält bitna. Ett par gånger har jag varit med om att fåren har dött av stress, säger Sofia.

"Vi knäcker hundarna. Under en kurs blev en hund så illa slagen i huvudet under träningen att den fick epilepsi och fick avlivas."

Sofia

Hon berättar om en kurs hon var på där fåren vallades en hel dag från åtta på morgonen till sex på kväll, utan vila och utan mat. Det var hela tiden nya hundar som vallade dem. Några av fåren var dräktiga.

När Sofia frågade om de inte skulle få vatten svarade tränaren att "nej fåren är så stressade att de äter ingenting ändå."

– Folk tjänar pengar på detta, att hålla kurser och att hyra ut sina får till alla möjliga, säger Sofia.

– Värsta sorten är folk som säljer biljetter för öppen vallning någon timme på sina får och där förarna vallar utan instruktör och utan att någon kollar att hundarna kan berättar hon.

– På ett ställe vi var på hade de ankor också och han som sålde biljetterna sa "Ankorna kostar femtio kronor styck, så biter hunden ihjäl en anka får ni betala.", säger Sofia.

Lena har varit på sådan öppen vallning.

Fåren ses som hundleksaker och stressas oerhört, berättar två kvinnor för Tidningen Djurskyddet.

Foto: Djurskyddet Sverige

– Det tas ingen hänsyn till fåren fast man ser att de är fullständigt panikslagna. Det kommer hundförare som inte har minsta kontroll på sin hund, det är som värsta vilda västern, säger hon.

Sofia och Lena ifrågasätter varför människor som inte är i behov av en vallhund ska få tillåtas valla. De tycker att vallning inte kan vara något man kan göra bara för att aktivera hunden. De är också bägge två kritiska till hur hundarna behandlas. Lena berättar om en vallningskurs hon var på.

– Instruktören skrek och kastade omkull hunden och slog den sedan med vallstaven. Då tog jag min hund och gick därifrån, säger hon.

Sofia gick en kurs i våras där instruktören sa till deltagarna att om hundarna inte lydde direkt på kommando så skulle de slå till den.

– Vi knäcker hundarna. Under en kurs blev en hund så illa slagen i huvudet under träningen att den fick epilepsi och fick avlivas. Den instruktören arbetar fortfarande med vallning. Sådana här historier hör jag hela tiden från folk som vallar, säger Sofia.

Hon hävdar att våldet normaliseras och

man får läras sig av de auktoritära instruktörerna att man måste göra detta.

– På en av de första kurserna jag gick tog instruktören min hund och tog in den i en liten fårvalla. Sedan tog hon en vallstav och slog min hund i flera minuter. Hon sa att man måste göra såhär för att hunden ska lära sig. Och det konstiga är att jag inte bara tog min hund och åkte därifrån. Men det är som om man blir hjärntvättat. Nu har jag kommit till insikt och därför vill jag gärna berätta så att inte fler hundar och får ska råka illa ut, säger hon.

Vallhundsinstruktören Peter Nilsson bekräftar delvis den bild som Sofia och Lena ger.

– Det finns avarter inom detta. Instruktörer med ojusta metoder och människor som använder får endast som hobby för hundarna, säger han.

Han säger att fåren direkt känner av om det är en ovan hund, att de blir stressade. Vallning är ett enormt samspel mellan får och hund förklarar han. Vallhunden är den mest extrema arbetshunden, driften är så oerhört stark, det måste man förstå, menar han. Viktigt är att kunna sätta en gräns för

hunden, annars går det ut över fåren. Peter Nilsson själv jobbar mycket med kommunikation och kontaktövningar och med att belöna bra saker.

– Då man inte har kunskapen då kommer övervåld ibland och då lär sig inte hundarna rätt attityd till fåren. Jag jobbar jättehårt med att arbeta bort de här metoderna. Mitt sätt är att bjuda in och berätta vad vallning går ut på. Om man stänger ute är risken stor att folk köper egna får och experimenterar på, säger han.

Han säger att det måste vara en god djurhantering i botten hela tiden och att de flesta instruktörer jobbar för att det ska vara på det viset.

– Det finns mycket goda krafter. Svenska Vallhundsklubben gör ett jättearbete för att påverka idag, säger han.

Själv leder han ett samarbete på Gotland med hobbyvallare och bönder.

– Bönderna hinner ofta inte träna upp vallhundar så istället får de låna hobbyvallarnas hundar som gärna kommer och vallar. Det vinner båda på, säger han.

Text Elsa Frizell

PÅ LOBBYRESA I BRYSSEL

Hur fungerar arbetet i EU- parlamentet och går det verkligen att påverka? **Tidningen Djurskyddet fick följa med generalsekreterare Åsa Hagelstedt till EU-parlamentet.**

En starkt vind drar genom Bryssel. Den river tag i de tjugosju medlemsflaggorna som är hissade utanför EU-parlamentet. Den sveper längs med den stålhårda och glasklädda fasaden, rundar den och fortsätter bort till EU-kommissionens och EU-rådets stora byggnader. Här är EU:s hjärta. Det är massivt och jag undrar, hur ska man kunna påverka denna koloss?

Stora roterande svängdörrar sveper oss in i den kala huvudentrén. Alexandra Schafhauser, politisk rådgivare för Socialdemokraterna möter oss i rummet som liknar en avgångshall på en flygplats. På vardera sida finns incheckningsdiskar där Alexandra skriver in oss. Vi får visa legitimation och får en klisterrapp att sätta på bröstet. Framför oss är säkerhetskontrollen där vi och väskorna röntgas.

– Här inne finns flera banker, gym,

mataffär, restauranger och kemptvätt. Det är som ett litet samhälle, berättar Alexandra Schafhauser.

Vi tar rulltrapporna upp till nästa våning. Heltäckningsmattan suger upp bakgrunds-sorlet men här och där hör jag fragment på olika språk när vi hastar förbi de många klungorna av kostym- och dräktklädda människor. En vägg av brevlådor tornar upp sig på vår ena sida och Alexandra förklarar att alla ledamöter har varsin. Vi går vidare till cafét där hon köper en kopp kaffe till oss.

– Va bra att ni kommer hit. Det behövs verkligen. Bondelobbyn är så stark. Vi vill gärna ha information från er, det är stor hjälp, säger hon.

Ingen svensk parlamentariker sitter i jordbruksutskottet där många av djurskyddsfrågorna avgörs. Alexandra bevakar dock utskottets arbete för att hjälpa Socialde-

mokraternas parlamentariker att rösta i frågorna. Utskottet arbetar med de lagförslag som kommissionen ger. Eftersom alla parlamentariker inte har möjlighet att sätta sig in i alla frågor, ger utskottet ett förslag på hur de tycker att parlamentet ska rösta. På så vis får utskottet stort inflytande över frågorna men alla får rösta som de vill. Därför betonar Alexandra hur viktigt det är med information från organisationer som Djurskyddet Sverige och att man visar att det finns en opinion i frågan. Särskilt att det är en svensk hemmaopinion.

– Det går verkligen att påverka. Ring gärna eller skriv, vi läser alla mejl och brev, och vi lyssnar verkligen, säger Alexandra med eftertryck.

Vi får hjälp att hitta till vår nästa träff, Mikael Gustavsson ledamot för Vänsterpartiet. Vi åker hissar upp och hissar ned. Till slut kommer vi fram till den rätta av alla långsträckta gråmålade korridorer. Utanför

Från vänster högst upp: Djurskyddet Sveriges generalsekreterare träffar Alexandra Schafhauser, politisk rådgivare för Socialdemokraterna, Carl Schlyter parlamentariker för Miljöpartiet, Mikael Gustavsson parlamentariker för Vänstern och Sonja van Tichelen generalsekreterare på lobbyorganisationen Eurogroup för Animals.

varje dörr står stora gröna plastboxar. I dem packar ledarmötena ned sina viktiga dokument inför den veckolånga flytten till Strasbourg som görs en gång i månaden.

Det arbetar 754 ledamöter i parlamentet. Varje ledamot har tre assistenter som hjälper till med att ta fram underlag och boka möten.

– Systemet här är krångligt, särskilt röstningsförfarandet. Man måste verkligen vara insatt för att trycka på rätt knapp. Det är också väldigt kort framförhållning. Till exempel kan man komma med muntliga ändringar i ett förslag fram till klockan tre på eftermiddagen när röstningen ska vara nio på morgonen dagen efter. Man måste alltid ringa den som har lagt förslaget och

höra om det kommit ändringar och vilka de i så fall är, säger Mikael Gustavsson.

Han förklarar att det många gånger blir så att hans assistenter tar beslut om möten han ska delta på.

– Jag är ofta upptagen i andra möten och det behövs snabba svar. På så sätt blir det ganska tjänstemannastyrt här, säger han.

Mikael Gustavsson är ordförande i jämlikhetsutskottet. Han arbetar därför inte direkt med djurskyddsfrågorna och har svårt att hinna vara uppdaterad i dem.

– Jag är glad om jag får er hjälp med att uppmärksamma mig om vilka djurskyddsfrågor som är på gång. Ofta är ni i ideella organisationer informerade om frågorna mycket tidigare än mig, säger han.

Vi har ett par timmars paus innan nästa möte och tar oss till lobbyorganisationen Eurogroup for animals som Djurskyddet Sverige är medlem i. Deras kontor ligger ett stenkast från EU-kommissionen och EU-rådet väldiga byggnader. Eurogroup for animals arbetar systematiskt med lobbying i djurskyddsfrågorna. Förutom att träffa parlamentarikerna och bevaka frågorna, uppmärksammar de djurskyddsorganisationer i Europa när det är dags att påverka sina politiker på hemmaplan. Till exempel blev Djurskyddet Sverige ombedd att höra av sig till landsbygdsminister Eskil Erlands-son inför ett ministermöte om burhönsen under hösten. En fråga som nu är het i parlamentet. Inte så mycket för djurens

skull som för att det handlar om att folk ska ha förtroende att EU lagarna faktiskt måste följas. Det berättar Anna Hedh som är Socialdemokratisk ledamot och vår nästa träff.

– De oinredda burarna förbjuds från årsskiftet men nästan hälften av producenterna har fortfarande inte ställt om till de nya inredda burarna eller frigående system. EU kommissionen har ingen handlingsplan hur man ska straffa de som inte följer den nya lagen, säger hon.

Anna Hedh sitter i utskottet för den inre marknaden som bland annat har hand om frågor om konkurrens mellan företagen. Burhönnsfrågan kommer därför att tas upp i det utskottet eftersom det blir en nackdel för de producenter som investerat i nya hönsburar.

– Vi kan då påverka genom att ställa frågor till kommissionen och på så sätt sätta press på att de följer upp att lagen efterlevs. Kommissionen har en möjlighet att bötfälla medlemsländer som inte följer lagstiftningen, säger hon.

Anna Hedh upplever att många i parlamentet tycker att djurfrågorna är viktiga.

– Till exempel när det kommer skriftliga förklaringar för djur är det många som engagerar sig och skriver på dem. Om fyrahundra parlamentariker skriver på en skriftlig förklaring ses den av kommissionen som en viljeyttring från parlamentet. Det är ett sätt att visa att det finns opinion i en fråga. Ibland tar kommissionen upp frågan, många gånger hamnar den i paperskorgen, säger hon.

Efter knappt en timme måste hon vidare till nästa möte och tackar så mycket för att vi tog oss tid att komma till parlamentet.

– Det är jättebra att komma i kontakt med organisationer som er som man kan lita på och får bra information ifrån, säger hon.

"Det är jättebra att komma i kontakt med organisationer som er som man kan lita på och får bra information ifrån."

Anna Hedh, Socialdemokratisk EU-parlamentariker

Hon menar också att det är bra att vi insett att det är viktigt att påverka i EU.

– Det är minst lika viktigt som i det egna landet men många i Sverige har inte insett det, säger hon.

Nu ska vi till rum ASP

8G 115. Okej. Var är det? Vi

läser på en karta över parlamentet. Vi åker flera hissar igen och inser

hur stort parlamentet är, hur många rum det ryms i den här jättebyggnaden. Till slut kommer vi fram till den gröna gruppens korridorer och Carls Schlyters rum. Han är parlamentariker för Miljöpartiet och ledamot i miljöutskottet. Dessutom är han ordförande i den politiska gruppen i djurvälfrågor. Gruppen har ingen direkt politisk påverkan men är en möjlighet för intresserade EU-parlamentariker att arbeta med djurskyddsfrågorna.

Vi får vänta på hans rum en stund innan han stormar in, slänger av sig hatten och bjuder på vegetariska piroger.

– De är ju godast varma. Jag gör ett gruppmejl till gröna poliska gruppen och hör om det är någon som har mikrovågsugn på rummet, säger han.

Carl Schlyter tycker att en av de viktigaste frågorna att arbeta med nu är att få till en åtta timmars maxgräns för djurtransporter.

– Det är där flest djur lider mest intensivt och där det finns en chans att förändra. Det har samlats in 920 000 namnunderskrifter i Europa till stöd för ett sådant förslag. De ska lämnas över nästa år. Om det blir en miljon underskrifter räknas det som ett medborgarförslag och då måste kommissionen lyfta frågan, säger han.

Det går fort när Carl Schlyter pratar. Vi hinner prata om EUs nya jordbrukspolitik, säljakt, beteskraav för mjölkkor och gris-kastrering innan det är dags för honom att gå till nästa möte. Förbud mot kirurgisk

griskastrering som ska vara genomfört 2018 tror han blir av.

– Här finns det ju ett stort läkemedelsföretag som säljer ett vaccin som kemiskt kastrerar grisarna. De har stora ekonomiska intressen och kommer lobba för denna fråga, säger han.

Generalsekreterare Åsa Hagelstedt är nöjd med dagen.

– Idag har vi träffat representanter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet. I vår blir det parlamentariker från de borgliga partierna, säger hon.

Vi lämnar parlamentet och kliver ut på gatan. Det har blivit mörkt och en stark motvind får oss att knäppa jackan. Ändå känner jag medvind, liksom uppfylld av möjligheter. Visst går det långsamt, men det går att påverka. EU-kolossen går att rubba för den träge.

Text och foto Elsa Frizell

FAKTA

Så här stiftas lagarna i EU

1. EU-kommissionen föreslår en ny lag
2. Regeringen och riksdagen tar ställning
3. Europaparlamentet beslutar
4. Ministerrådet beslutar
5. Sverige genomför lagen

Så kan du påverka EU

- Parlamentet granskar och påverkar lagförslagen från kommissionen. Mejla eller ring parlamentarikerna och informera om att ett visst ämne är upppe för omröstning och varför du vill att de ska rösta för djuren.
- Få en parlamentariker att ta initiativ till en så kallad skriftlig förklaring. Om fyrahundra parlamentariker skriver på en sådan räknas det som en officiell viljeyttring från parlamentet.
- Ta ett medborgarinitiativ och samla namnunderskrifter i en fråga. Om en miljon EU-medborgare skriver på måste EU-kommissionen pröva förslaget.

7 RÅD HÅLL KOLL PÅ HUNDENS HÄLSA

Genom några enkla koller kan du tidigt upptäcka om din hund inte mår bra. Tidningen Djurskyddet har frågat veterinär Johan Beck-Friis som här ger sina råd.

Text Elsa Frizell Foto Istockphoto

1

ANNORLUNDA BETEENDE

Var uppmärksam på om din hund beter sig på ett annorlunda vis. Hur rör den sig? Kliar den sig? Flämtar den mycket? Har den annorlunda humör? Aggressivitet kan till exempel vara ett tecken på att hunden har ont någonstans.

2

FIN FUKTIG NOS

Hundens nos kan bli torr då hunden sover men när den är vaken ska nosen vara sval och fuktig. Om nosen börja rinna, blir varig eller spricker kan det vara tecken på att hunden är sjuk eller har fått någon form av allergi.

3

UNDERSÖK KLORNA

Klorna slits naturligt på hunden men behöver också klippas för att inte bli för långa och orsaka besvär. Används en klosax och var försiktig så att du inte klipper i den så kallade pulpan. Pulpan är den blodförsörjda innerdelen av klon. På ljusa klor ses den som ett mörkare stråk i klons mittparti men på svarta klor är det svårt att se pulpan.

FÖRÄNDRAD APTIT

Hur är aptiten? Äter och dricker din hund som vanligt? Förändrade matvanor som att hunden äter mindre eller dricker mer kan vara ett tecken på att den är sjuk. Man bör också observera avföringens konsistens och intervall liksom hur ofta hunden kissar och om den verkar ha några problem med kiss eller bajs.

4

CHECKA ÖRON OCH ÖGON

Kontrollera så att öronen inte är smutsiga eller infekterade. Särskilt hundar med långa hängande öron måste kollas ofta eftersom hörselgången inte luftas så bra. Rengör hundens öron regelbundet till exempel med en bomullstuss. Använd inte tops då det är lätt att skada hundens öra. Hundens ögon ska vara klara och fuktiga. Kontrollera så att de inte rinner eller har någon gegg i.

5

KOLLA MUN OCH TÄNDER

Kontrollera så att mungiporna inte har sprickor eller rodnader. Tandköttet ska vara rosa och tänderna vita utan beläggning. Ofta är det nödvändigt att borsta hundens tänder någon gång i veckan för att få bort beläggningar. Man kan också ge den knäckebröd, morötter eller något annat hårdtuggat som gör att beläggningar försvinner. Om hunden får mycket tandsten och plack kan den få infektioner.

6

7

KOLLA TASSARNA

Gå igenom trampdynor. Det är lätt för hunden att trampa på vassa föremål som kan skada tasserna. Känn efter förhårdnader och kolla efter sår. På vintern kan det vara bra att skölja av tassarna i vatten när man kommer in eftersom det kan vara mycket salt på vägarna som gör att tassarna får sprickor.

TIPS

- Ha koll på din hunds normala kroppstemperatur, då är det lättare att veta när det avviker. En hund ska inte ha över 38,5 grader.
- Lär din hund att bli undersökt redan från valpårder. Då lär sig hunden att det inte är något farligt att bli tittad i munnen eller få klorna klippta.
- På äldre hundar, över åtta år, kan det vara bra att göra regelbundna hälsokontroller en gång per år. Då kan skador och sjukdomar upptäckas snabbare och behandling sättas i tidigt skede, vilket ökar chanserna att hunden ska bli bra.
- Gå hellre en gång för mycket än för lite till veterinär om du upptäcker förändringar hos din hund.

© Kryss & Quiz AB	GER MER ILÖN HAR SINA PERIODER	MÅSTE KATTER VARA	ÄR LEV-ANDE SES KANSKE UPPÅT	BIDRAR FÅR TILL GÅ BREDVID	SLUMPAR BORT
GER ORDER					
MISSBE-DÖMNING	FÖR-FLYTT-NING			4	
→			ROS		
			STACK		
BÅR IBLAND	BESEGRA VAR MEST VASS			LITET LIV	
TOFFLOR IN-HÅGNAD	6				ÄR OFTÅST SKÖTT
→			1	LEVER PÅ NYTT RADAR UPP SIG	
ÄRETT SÅTT ATT SÅGA DET	SITTER NÄRA		GÅR MOT MITTEN		
→			MÄRKS KATT I		
→	PARDON GREDELIN	GÖR EN NÖJD KATT	BE-HÄRSKAR	→	VILL HÖNOR GÖRA
					GJORDES AV MANDEL
					MÖSS-FÖDER LIGGA AN
			BRÄCKLIG SPRICKA I ISEN	→	LÄGGER MATTA
				→	DAM MED MAN
→					GER NOG REPETITION FLÄCK-FRIA
GRÄDD-KÄNNAN LITEN LAX					BORDSUPP-MANING ÖVERHU-VUDTAGET
					TAGIT TILLBÄKA LITE GAMMALT
					VIKTIGA VOKALER
					INGÅR PAR I
					FINNS IDA PÅ
→		2			BÖNA GÖRA HERRGÅRD
					PÅBRÄ BEAR-BETAD GRÄDDE
					GÖR HUND GLAD STÅR VAKT PÅ
					SMAK OCH LUKT
KRAM-DJURET	TON				VRIDA HALS-HÅR
	ÅR ABES-SINIER				BÄR-HJÄLP
ÄR FÅR	SMUTS FRÅN TUR				LIGGER FLITIG EFTER SÅR
	ÄR TALLRIK				LÄRO-SÄTTER YTMÅTT
→					5
					DE LIGGER I VATTEN
					STORA PÅ KARTAN
					MINSTA DELEN
SÄMLAR ELIT-TRUPPER					UPP-REPAS FÖR GOTT
					FÖDS RÅV-UNGAR I

TÄVLA!

Vi lottar ut ett exemplar av Djurskyddets munkjacka till vinnaren. Andra till femtepris är ett koppel med Djurskyddet Sveriges logga och texten När du bryr dig på.

GÖR SÅ HÄR:

Kryssets numrerade rutor (i nummerordning) bildar ett lösenord. SMS:a lösenordet till **72672**.

Skriv: **kryss** (mellanslag) **djur** (mellanslag) **lösenordet** samt ditt namn, fullständig adress och storlek S-XL.

SMS-kostnad: 6 kronor.

Senast **11 april** måste vi ha ditt svar. Lösning och vinnare presenteras i nästa nummer.

Jag är djurskyddare!

5
VINNARE

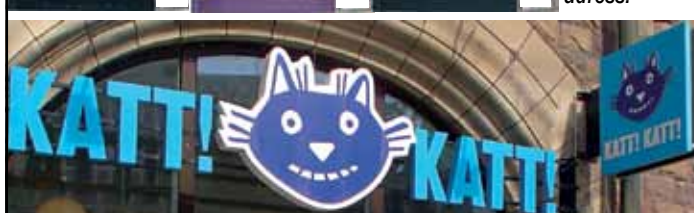
Passa på att fynda!

och köp våra
läckra
handdukar
i 100 % bomull
från Ekelunds
linneväveri!
1 handduk 169:-
2 st 288:-
3 st 398:-
4 st 498:-
5 st 598:-
6 st 674:-
inkl porto.

Mått:
35 x 50 cm.
Du kan sätta in
betalningen på
BG 5859-8384
och uppge
respektive
handduks
siffra och
antal. Glöm
inte namn och
adress!

onödigt och outhärligt för kattälskare

Skandinaviens enda kattpresentbutik

Odengatan 62 vid Odenplan i Stockholm webshop www.kattkatt.se
08-30 41 70 måndag – fredag 11.00–18.00, lördag 11.00–16.00

Hööks

Allt för ryttare, häst & hund

- TÄCKEN
- KOPPEL
- HALSBAND
- PÄLSVÅRD
- LEKSAKER
- BÄDDAR M.M.

Showmaster®
Sport Hundtäck
30 - 80 cm

179,-

NY KATALOG!
vår/sommar ute nu

POSTORDER · BUTIKER · WEBSHOP

Postorder & katalogbeställning: 020-69 10 00 • www.hooks.se

· Borås · Halmstad · Haparanda · Helsingborg · Jönköping · Kalmar · Karlstad · Kungens Kurva
· Källered · Linköping · Luleå · Malmö · Nyköping · Sundsvall · Uddevalla · Uppsala
· Upplands Väsby · Valbo · Värmdö · Västerås · Växjö öppnar 29/3 · Örebro

Låt djuren ärva

Tänker du på Djurskyddet Sverige i ditt testamente
hjälp du utsatta djur att få ett bättre liv.

Vill du ha hjälp med ditt testamente eller har frågor,
kontakta Djurskyddet Sveriges generalsekreterare
Åsa Hagelstedt. Ring **08-688 28 37** eller mejla
asa.hagelstedt@djurskyddet.se.

På www.djurskyddet.se kan du läsa mer
om testamentering.

WWF's fiskguide uppdaterad

Många fisksorter är överfiskade och utrotningshotade. Med hjälp av Världsnaturfondens nu uppdaterade konsumentguide kan du få vägledning vilken fisk som är okej att köpa och inte. Finns både på www.wwf.se eller som app till din mobil.

Gulliga babuschkadjur

En björn, ett lejon, en uggla, en tiger och en pingvin som gömmer sig i varandra. De här söta babuschkadockorna i formgjuten plast kostar 219 kronor och kan köpas på www.bluebox.se

BOKTIPS!

BRA RELATION

Om samspelet mellan hund och människa med TSB-modellen

Kenth Svartberg

Svartbergs Hundkunskap

Boken handlar om samspelet mellan hund och människa utifrån TSB-modellen. TSB står för trygghet, samarbete, bestämmande och är enligt modellen de olika huvudroller hundägaren pendlar mellan i relationen till sin hund. En bra balans mellan rollerna, där trygghet är grundläggande och samarbetet större än bestämmandet, ger förutsättningar för en bra relation mellan hund och ägare.

Boken börjar med att beskriva de tre olika rollerna, därefter kommer ett långt avsnitt praktiska råd och tips och boken avslutas med ett frågeformulär där man får en fingervisning om hur man själv ser på relationen samt hur hunden ser på den. I det avslutande avsnittet finns även referenser och lästips för de som vill fördjupa sig ytterligare. Genomgående i boken ställs kortare frågor som får läsaren att tänka till en extra gång, samt koppla det den läser till den egna relationen med sin hund.

En välskriven och lättbegriplig bok med många konkreta tips som känns inspirerande och välbehövlig! Dessutom erbjuder den något för både nybörjaren och den mer vana hundägaren.

Miranda Hedbring

Allt för hundar i din mobil

Hundkartan finns nu som app till iPhone och iPad. Där kan man snabbt söka rätt på allt från hunddagis till veterinärer och utbildningar. Dessutom finns hundnyheter och tips.

Påskkort som gynnar djuren

Påskkort i 10-pack med två olika motiv av konstnären Margareta Nordqvist finns nu att beställa på www.djurskyddet.se. Vykorten kostar 150 kr/paket varav 122 kr går till Djurskyddet Sverige. Se även annonsen på sidan 9.

Tips för påskriset!

Strunta i påskfjäderna och pynta med fina färgglada fåglar. Du får fyra stycken för 119 kronor på www.bluebox.se

Följ pandor live på nätet

Alla pandaintresserade kan nu i direktsändning följa Yaoman, Fengfeng och fem andra pandabjörnar i deras vilda vardag. Två kameror är uppsatta i naturreservatet som ligger i provinsen Sichuan i Kina och de kan följas på webbsidan www.explore.org

Träna hunden med belöningsmaskin

Denna lilla apparat matar fram en godis eller matbit som belöning till din hund. Den har fjärrkontroll som når cirka åttio meter och som går genom väggar. På så vis kan du belöna hundens beteende på långt håll och utom synhåll. Det kan vara ett bra komplement i de situationer när du inte själv kan belöna din hund, till exempel om du vill träna att få hunden att ligga kvar i ett rum om det ringer på dörren. Du kan också ställa in ett pip-ljud som föregår godis eller matbiten och den fungerar då som både klicker och belöningsställe. Belöningsmaskinen kostar 1 600 kronor och kan beställas på www.house-of-learning.se

Margareta Nordqvist som skänkt Djurskyddet Sverige motiv till påskvykort.

- Det är roligt att få hjälpa till! Motiven är från serien *Djurkompisar* som jag har skrivit.

Vad handlar de om?

- Det är en serie på sex böcker om barn som bor på landet och tar hand djur. En bok om en katt, två om hundar, en om häst, en om kanin och senaste boken om en minigris.

Är du djurintresserad?

- Ja, det är jag. Det är ett intresse jag hade redan som barn och det har följt med hela livet. Jag har nästan alltid haft djur. Som liten fick jag möjlighet att rida, och jag hade en egen hund. När jag fick barn har de haft många olika djur. Vi bor på landet så vi har genom åren kunnat haft både kaniner, minigris och häst förutom hundar och katter.

Har du djur idag?

- Ja jag har katten Agnes och Dvärgschnauzern Sigge.

Två böcker ut serien *Djurkompisar* som Margareta Nordqvist skrivit.

Foto: Miranda Hedbring

VARFÖR MJÄLLAR MIN TIK?

Jag har en dobermann på snart tre år. Hon har under några veckor fällt mycket hår, mjällat och kliat sig lite grann. Hon ska snart löpa sitt fjärde lopp och hon har inte haft såhär tidigare. Kan mjällningen och hårfällningen ha med löpet att göra eller kan det vara att vi har haft en väldigt stressig period med dödsfall i familjen? Vad ska jag göra?

Miriam

SVAR Det finns en mycket lång rad olika orsaker till mjällbildning hos hund, det kan vara ett symptom vid många olika hudsjukdomar, parasiter och så vidare. Dock är det ganska vanligt att hundar mjällar mer under sina fjällningsperioder, och det kan även påverkas av löpet. Stress kan också ge ökad mjällbildning, men det är ett mer tillfälligt fenomen. Jag tycker du ska köpa ett mjällschampo för hund (fråga på en veterinärklinik, använd inte mjällschampo för människor) och proba bada hunden ett par tre gånger med någon veckas mellanrum. ✕

Torkel Falk

Veterinär och ordförande i Djurskyddet Helsingborg

VARFÖR KISSAR VÅR VALP INNE?

Vi har en valp på tio veckor och tre äldre hundar sedan tidigare. Nu har det uppstått ett problem som vi aldrig stött på tidigare. Valpen vill bara kissa inne. Vi gissar på att det beror på att han vill vara där de större hundarna är, men tar vi med en av de ut, eller alla för den delen så vill han bara leka. Vi har testat att ta ut honom längre stunder när vi vet att han behöver kissa men han håller sig tills han kommer in igen. Om man bevakar honom och lyfter ut honom precis innan han sätter sig inne så gör han inget förrän han kommer in igen. Vi tar ut honom flera gånger per timme i vanlig ordning och berömmar jättemycket de få gånger han gör något utomhus, medan vi inte säger någonting när han gör det inomhus. Vad ska vi göra?

Nadja

SVAR Ibland kan det vara oväntat svårt att få en valp att kissa utomhus, särskilt under vinterhalvåret. Men det allra viktigaste är att ha tålamod och att aldrig bestraffa valpen eller visa missnöje om den kissar inne. Jag tror att ni behöver ge den mycket mer tid att vänja sig vid att göra sina behov utomhus. Er valp är inte gammal än och rumsrenhet handlar också mycket om mognad.

Det låter som om ni gör helt rätt. Kan ni se något speciellt de gånger han har kissat utomhus? Är era andra hundar helt rumsrena eller händer det någon olycka ibland? Detta skulle i så fall kunna vara en bidragande orsak. Ofta är de veckor när valpen är tillsammans med sina syskon hos uppfödaren viktiga för hur lätt det kommer att gå att få valpen rumsren. När valpen har börjat gå ut och kissa redan under de sista veckorna hos uppfödaren, är det ofta enklare att etablera en vana i det nya hemmet.

Jag tror att ni vinner mycket på att bestämma ett par dygn då ni passar så mycket på honom att det helst inte händer någon olycka alls inomhus. Det handlar mycket om att bryta vanan han har av att kissa inne, då det är mycket skönare när det är kallt eller blött ute. Ta ut honom hur ofta som helst om det behövs, gärna tillsammans med någon av de andra hundarna. Försök att vara ute, om det inte är för kallt, till dess att han kissat. Om ni lyckas att under ett par dygn få honom att kissa ute nästan varje gång, har ni sedan en grund att stå på för fortsatt träning.

Om problemen fortsätter rekommenderar jag att ni låter en veterinär undersöka honom, så man utesluter medicinska fel, även om det inte verkar troligt att det skulle vara det. ✕

Kerstin Malm

Doktor i etologi med inriktning på hundars beteende

Det kan vara svårt att hitta arbete på landsbygden och allt fler flyttar till staden. Detta gör mig uppriktigt ledsen. Det skriver **landsbygdsminister Eskil Erlandsson**.

Man ska kunna leva som bonde i Sverige

Jag växte upp på en gård med både hästar, kor och grisar ute i de småländska skogarna. Visst tyckte jag om alla djuren på gården, men familjehunden Putte är den som jag fortfarande håller särskilt varm om hjärtat. Putte var min bästa vän när jag var i femårs-åldern. Familjens Vorsteh Putte som väckte mig om mornarna och alltid ivrigt viftade på svansen när jag kom hem till gården efter söndagsskolan, vilken underbar känsla det var!

Några av oss har turen att ha fina minnen av tider tillsammans med familjens djur. Många i min ålder växte upp på landsbygden med olika djur runt sig. I dag är det tyvärr inte lika vanligt. Nu flyttar allt fler från landsbygden in till staden för att det kan vara svårt att hitta arbete på landsbygden, eller för att det är för dålig lönsamhet på bondgården. Detta gör mig uppriktigt ledsen.

Jag arbetar hårt för att man ska kunna leva ett gott liv som bonde i Sverige. Detta får dock inte ske på bekostnad av djuren. Vi i Sverige har en stolt historia av god djurhållning och friska starka djur. Detta fortsätter jag arbeta för. Den svenska regeringen arbetar både nationellt och på EU-nivå för att utveckla djurskyddet. Regeringen vill att reglerna ska bli mer enhetliga för att säkerställa att alla djur ska ha det bra. Vi vill att EU-reglerna för djurskydd ska komma upp till den svenska nivån och inte tvärt om.

Något jag till exempel har drivit hårt på EU-nivå är frågan om en skärpning av tiden för djurtransporter. I Sverige får inte djurtransporter gå

längre än maximalt åtta timmar men i andra delar av EU kan transporterna pågå i upp emot 24 timmar. Det tycker jag inte är acceptabelt.

En annan fråga som ligger på mitt bord är den om obedövd slakt. I Sverige har vi lagstiftat att djur måste bedövas innan slakt, för att djuret ska skyddas mot onödigt lidande. Jag tror att de allra flesta håller med mig om att djur inte ska behöva känna smärta vid avlivning. Tyvärr är obedövd slakt något som sker oroväckande ofta i andra länder.

Djurskyddsfrågan är med andra ord ständigt aktuell. På hemmaplan mottog jag nyss Eva Erikssons Djurskyddsutredning vars syfte var att se över skyddet för alla djur som är i människans vård, det gäller djuren i lantbruket såväl som våra husdjur. Vad utredningen landar i återstår att se.

Jag bor fortfarande kvar på gården i Småland, men i dag står det ingen hund och väntar på mig vid farstubron. Visst saknar jag en hund vid min sida. ✕

Eskil Erlandsson
Landsbygdsminister

"Vi vill att EU-reglerna för djurskydd ska komma upp till den svenska nivån och inte tvärtom."

Djurskyddet Sverige där du bor!

Djurskyddet Sverige är ett riksförbund med 62 lokalföreningar över hela landet.

BLEKINGE LÄN

Djurskyddet Karlshamn

Telefon: 0702-65 00 46
djurskyddetkarlshamn@telia.com

Djurskyddet Ronneby

Telefon: 0457-275 36
djurskyddetronneby@hotmail.com

DALARNAS LÄN

Djurskyddet Dalarna (Rättvik)

Telefon: 0736-73 77 00
i.fyr@telia.com

GOTLANDS LÄN

Djurskyddet Gotland (Visby)

Telefon: 0498-21 65 30
anita.keinonen@telia.com

GÄVLEBORGS LÄN

Djurskyddet Bill & Bull Söderhamm

Telefon: 0703-04 03 40
info@djurskyddetbillochbull.se

Djurskyddet Bollnäs-Ovanåker

Telefon: 0278-331 90
djurskydd_bollnas@hotmail.com

Djurskyddet Norra Hälsingland (Bjuråker)

Telefon: 0706-52 44 29
mallan.dragsved@hotmail.com

HALLANDS LÄN

Djurskyddet Norra Halland (Kungsbacka)

Telefon: 0340-65 50 75
sylva71@hotmail.com

Djurskyddet Kattfotens Katthem i Halmstad

Telefon: 0739-07 40 01
kattfoten@kattfoten.se

Falkenbergssortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-241 14, 0735-32 41 14
info@falkenbergsdjurskydd.se

Halmstadortens Djurskyddsförening

Telefon: 0346-530 68
tomas.erge@telia.com

JÄMTLANDS LÄN

Djurskyddet Jämtlands Län (Östersund)

Telefon: 063-51 33 55
nra.eriksson@telia.com

JÖNKÖPINGS LÄN

Djurskyddet Eksjö

Telefon: 0381-320 40
wst@eksjo.se

KALMAR LÄN

Djurskyddet Kalmar

Telefon: 0480-219 74
djurskyddet.kalmar@netatonce.net

Djurskyddet Oskarshamn

Telefon: 0491-188 15
kontakt_med@katthemmetioskarshamn.se

Djurskyddet Västervik

Telefon: 0490 - 305 18
djurskyddetvastervik@telia.com

KRONOBERGS LÄN

Djurskyddet Kronoberg (Växjö)

Telefon: 0470-77 15 29
info@djurskyddetkronoberg.se

NORRBOTTENS LÄN

Djurskyddet Norrbotten (Luleå)

Telefon: 0730-32 21 82
jenny.lindback@hotmail.com

SKÅNE LÄN

Djurskyddet Helsingborg

Telefon: 0700-31 53 47
inger.dahl@telia.com

Djurskyddet Kullabygden (Höganäs)

Telefon: 0702-46 80 42
djurskyddet.hoganas@telia.com

Djurskyddet Landskrona

Telefon: 0738-04 96 44
djurskyddetlandskrona@hotmail.com

Djurskyddet Malmö

Telefon: 0703-11 24 40
info@djurskyddetmalmo.se

Djurskyddet Nordostskåne

Telefon: 0708-11 28 16
nordostskane@djurskyddet.se

Djurskyddet Skånekatten

Telefon: 0707-66 43 46
info@skanekatten.se

Djurskyddet Ängelholm-Bjäre

Telefon: 0431-45 40 40
michael.jander@ektv.nu

Stiftelsen Lunds Djurskyddsfond

Telefon: 046-24 85 95
stiftelsen.lunds.djurskyddsfond@telia.com

STOCKHOLMS LÄN

Djurskyddet DOSO

Telefon: 08-765 66 23

Djurskyddet Stockholms Kattkastningsgrupp

Telefon: 0763-45 67 36
info@stockholmskattkastningsgrupp.se

Djurskyddet Djurvännernas förening i Stockholm

Telefon: 08-755 68 46
lennart.garmer@swipnet.se

Hundfrämjandet (Tumba)

Telefon: 08-531 883 48
hundframjandet@hotmail.com

Kattvärdet (Haninge)

Telefon: 08-776 16 80
info@kattvarnet.nu

SÖDERMANLANDS LÄN

Djurskyddet Eskilstuna

Telefon: 0704-67 03 36
ordforande@djurskyddet-eskilstuna.se

Djurskyddet Mariefred

Telefon: 070 777 19 54
djureva@hotmail.com

Djurskyddet Nyköping

Telefon: 0155-21 76 32
annicaerngren@hotmail.com

Djurskyddet Strängnäs

Telefon: 070-880 54 42
strangnasdjurskydd@live.se

UPPSALA LÄN

Djurskyddet Hitta Katten Enköping

Telefon: 0171-44 19 60
kansliet@hittakatten.com

Djurskyddet Uppsala Län

Telefon: 0708-56 64 23
stefan_hamnstedt@hotmail.com

VÄRMLANDS LÄN

Djurskyddet Karlstad

Telefon: 054-53 47 06
kontakt@djurskyddetkarlstad.se

Djurskyddet Kristinehamn

Telefon: 0550-151 55
djurhemmet@djurskyddetkristinehamn.se

Djurskyddet Säffle-Åmål

Telefon: 0705-8 38 145
djurskyddetsaffleamail@hotmail.se

Djurskyddet Filipstad

Telefon: 0735-13 84 98
djurskyddetfilipstad@hotmail.se

Djurskyddet Westra Wernmland (Arvika)

Telefon: 0722-33 38 10, 0722-33 38 20
djurskyddetwestrawernmland@gmail.com

Djurskyddet Sunne

Telefon: 0725-30 73 77
sunne@djurskyddet.se

VÄSTERBOTTENS LÄN

Djurskyddet Skellefteå

Telefon: 0702-70 03 92
djurskyddetskelleftea@gmail.com

Djurskyddet Västerbotten (Umeå)

Telefon: 0706-47 34 20
info@djurskyddet.umea.com

Djurskyddet Åsele Katthem Kurliyan

Telefon: 0941-451 23
helen.desen@grahn.eu

VÄSTERNORRLANDS LÄN

Djurskyddet Härnösand

Telefon: 0611-128 17
m_elmroth@hotmail.com

Djurskyddet Katthjälpen Sundsvall

Telefon: 0730-44 60 66
info@katthjalpen.se

Djurskyddet Sundsvall

Telefon: 060-56 78 50
djurskydds@hotmail.com

Djurskyddet Ådalen (Sollefteå)

Telefon: 0620-242 67
djurskyddetadalen@hotmail.com

Djurskyddet Örnsköldsvik

Telefon: 0660-25 02 77
oviks_djurskydd@hotmail.com

VÄSTMANLANDS LÄN

Djurskyddet Köping Kattvännerna

Telefon: 0221-289 12
djurskyddet.koping@hotmail.com

Djurskyddet Västerås Huskatten

Telefon: 021-18 95 98
info@huskatten.com

VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

Djurskyddet Bohuslän

Telefon: 0761-17 77 81
info@djurskyddetbohuslan.se

Djurskyddet Göteborg

Telefon: 031-88 88 80
goteborgs.djurskyddsforening@telia.com

Djurskyddet Skaraborg (Töreboda)

Telefon: 0739-24 26 72

Djurskyddet Skövde katthem

Telefon: 0737-03 70 31
skovdekatthem@hotmail.com

Djurskyddet Uddevalla

Telefon: 0522-51 17 08

ÖREBRO LÄN

Djurskyddet Örebro

Telefon: 070-623 83 38
gorang15@telia.com

ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Djurskyddet Fiahemmet i Norrköping

Telefon: 011-31 14 99
fiahemmet@hotmail.com

Djurskyddet Mjölby

Telefon: 0142-36 11 02
djurskyddetmjolby@gmail.com

Linköpings Djurskyddsförening

Telefon: 013-501 65
djurskydd@linkopingsdjurskydd.se

Bli djurskyddare du också!

Du kan hjälpa djuren på flera sätt:

Bli medlem

Genom ditt medlemskap i Djurskyddet Sverige stödjer du våra frågor och får fyra nummer av Tidningen Djurskyddet. Sätt in 330 kronor på vårt 90-konto: 90 01 06-6. Glöm inte att ange namn och adress. Du kan även bli medlem på www.djurskyddet.se.

Bli Djurhemsfadder

Som Djurhemsfadder hjälper du hemlösa djur till bättre liv för 30 kronor i månaden via autogiro. Bli Djurhemsfadder på www.djurskyddet.se.

Skänk en gåva

Djurskyddet Sveriges verksamhet är beroende av arv och gåvor. Skänk en gåva genom att sätta in valfritt belopp på vårt 90-konto, 90 01 06-6, eller via www.djurskyddet.se.

Ingrid Redbo

Förbundsstyrelseledamot
ingrid.redbo@djurskyddet.se

SISTA ORDET

Djurtransporter måste bli anständiga

■ **När jag är** ute på de svenska vägarna och kör händer det att jag ser lastbilar med speciella öppningar längs med sidorna. Det är ventilationsöppningar, och bilarna är slakttransporter av djur som är på väg till ett slakteri någonstans. Jag måste erkänna att jag varje gång får oerhört starka obehagskänslor när jag tänker på djuren därinne, och jag får associationer till andra fruktansvärda transporter, fast av människor, under en helt annan tid och i ett annat land. Djuren på lastbilen vet förstås inte att de är på väg mot sin slutstation slakteriet, men det är illa nog att tänka sig in i den totala förlust av kontroll djuren kan uppleva. Tillsammans med den ovana situationen att stå på ett golv som vibrerar och kränger, tätt ihop med andra som de i normala fall skulle ha undvikit, gör ändå att man förstår att resan är jobbig såväl fysiskt som mentalt. Att då se TV-bilder från djurtransporter ute i Europa, där djuren dessutom tvingas stå kvar på transporten under vidriga förhållanden under ibland flera dygn är mer än man uthärdar att tänka på. Man blir helt förtvivlad av maktlösheten mot de marknadskrafter som driver detta fruktansvärda system vidare. Resurserna till kontroller är försvinnande små. Alltså är det bara att köra på för transportörerna, så länge det går så går det.

När jag ser de här bilderna och blir påmind om vad som sker kan jag känna att vi egentligen borde lägga alla våra gemensamma resurser på att enbart bekämpa dessa transporter. Bli ett enfrågeförbund. Jag vet naturligtvis att det finns många andra viktiga områden där vi måste lägga ner arbete på att förändra djurens situation till det bättre. Man kan bara önska att vi skulle ha ekonomiska resurser att skapa en stark lobbyrörelse med handplockade professionella personer som enbart skulle jobba för anständiga djurtransporter. ✕

Foto: Istockphoto

NÄSTA NUMMER

KOMMER 20 JUNI

TEMA

Dubbelmoralen i den offentliga maten

LÄS FLER NYHETER PÅ TIDNINGEN.DJURSKYDDET.SE

Presenteras i
samarbete med:

“Använde Canikur Pro på Delta, den ena av mina ledarhundar, i Femundløpet. Hon fick lite dålig mage och blod i avföringen. Hon blev helt bra igen efter två behandlingar och gick i mål i jätteform”

Hundspannsförare - Nina Skramstad

Canikur® Pro
gör en skillnad..

Foto: Ole-Johnny Myhrvold

- Ge en prebiotiskt kick-start med BioMos-C.
PROnotes Främjar tillväxten av gynnsamma bakterier
- Få övertaget i tarmen med *Enterococcus Faecium* som är en erkänd probiotisk mjölksyrabakterie.
PROvides Tillför gynnsamma bakterier i tarmen
- Städa bort toxiner och virus i tarmen med den medicinska leran Montmorillonit.
PROtecs Skyddar tarmen mot toxiner och virus

Canikur® Pro
när hunden är lös i magen!

**Canikur® Pro - med 3
gynnsamma innehållsämnen**

Canikur® Pro innehåller hjälpämnen med tredubbla funktioner som förstärker tarmfloran och understödjer tarmbalansen.

www.bivet.nu/se

 natural care by
Boehringer Ingelheim